V A T R A

FOAIE ROMÂNEASCĂ DE OPINIE ŞI INFORMAŢIE
(Impresso come manoscritto)

Mai,1952 II,5 R O M A

MUSTUL CARE FIERBE

. ..Îmi vine în minte o mică povestire depe vremea războiului.. Mi-a fost relatată de către un gazetar american. După distrugerea unei divizii bavareze care voia să forţeze trecerea pela pasul Lainici,mai mulţi corespondenţi străini de războ'i au plecat pe valea Jiului să vadă locul strălucitei noastre izbânzi.Călătoria a fost instructivă,fiindcă pe urma sdrobirii nemţilor câmpul de luptă era de un pitoresc desăvârşit.Gazetarii şi-au luat cu ei puşti şi căşti germane câte au vrut şi au fost primiţi de comandamentul nostru cu multă eleganţă.O masă copioasă li s'a servit, cu glume şi voie bună.La friptura de căprioară,generalul a rostit un toast intr'o ireproşabilă franţuzească,spunându-le oaspeţilor că frontul e atât de bine păzit încât o căprioară care a fost imprudentă şi-a crezut că poate să-l treacă,a căzut victimă. Agapa cu şampanie şi fine lichioruri lungindu-se până în amurg,în apusul de soare splendid care cădea pe cabina din faţă,convivii străini au văzut o sentinelă răzimată de puşcă,o adevărată figură de latin dela Dunăre.. Americanul,mai întreprinzător,s'a urcat până la soldat să-l vază deaproape.. mare i-a fost însă mirarea când i-a zărit gâtul gol sub tunica deschisă şi când,pipăindu-l,a băgat de seamă că eroul nu avea cămaşă. Fireşte,peste o lună de zile frontul de pe Jiu ne-a fost străpuns şi americanul n'a fost surprins deloc.. Fast,cuvântări grandilocvente,şampanie şi - soldat în pielea goală..

..Să nu desnădăjduim! Oricât de îndrăsneaţă în capriciile ei,viaţa păstrează o tendinţă de echilibru sigură şi implacabilă.. normalitatea îşi cere triumful ei şi oamenii se repun la locul lor.Celebrităţile urcate pripit în vârful piramidei capătă de obicei ameţeli şi cad.Pe rând trozneşte piedestalul subt măririle deşerte şi lumea,recăştigându-şi luciditatea de apreciere,îşi înmulţeşte întrebările,împingând la suprafaţă o undă de criticism binefăcător. Tabla valorilor se restabileşte pe îndelete.Nu e tocmai departe timpul când crepusculul idolilor se va accentua şi multe fiinţe lărmuitoare vor reintra în întunericul de ieri ca nişte haine demodate dintr'o garderobă veche. În orice caz generaţia de mâine va glumi mult pe socoteala învălmăşelilor de astăzi,când va surprinde în te miri ce colţ de provincie câte un întârziat al acestor zile,fost mare bărbat de stat,care,păstrând încă desinvoltura trecutului,va spune rar şi apăsat,stârnind hazul contemporanilor,ca şi unchiaşul cu decoraţii din copilăria mea: "când eram eu la guvern"..

..Tinerimea e resortul însufleţirii unui neam: termometrul spiritului de jertfă al societăţii.Zile ca cele de astăzi trebue să-i arate înălţimea morală.Înţelepciunea politică,cumpătul diplomatic,tergiversările de culise şi alte vorbe mari din camera de vechituri a neputinţei,nu se cunosc încă la aceşti iluminaţi cu ochi aprinşi.Odată şi odată ei le vor primi deodată cu reumatismele,dar până atunci sângele trebue să fiarbă şi credinţa să-şi ceară drepturile ei. Frământaţi-vă,deci,dragi prieteni! Deasupra bucіumului vostru văd cum planează fiorul istoric al atâtor generaţii de tineri,cari au visat,ca şi voi,căutând leac pentru durerile altora.

..Tinerii de azi,copiii furtunii de ieri,cu fluidul de simţire care-i leagă într'un mănunchi, sunt o apariţie de sănătate sufletească reconfortantă.În faţa lor,după mustrările prudente ale unora şi după injuriile interesate ale altora,de ce n'am spune,că sub tâmplele noastre încărunţite, toţi cari credem în redeşteptarea acestui popor,resimţim ecourile postume ale tinereţii proprii şi silabe întârziate dintr'un cântec dedemult.. În suflete înmuguresc bucurii uitate,proiecţiuni luminoase din viitor,visuri şi dorinţi de mai bine,- scuzaţi,domnule Iacob Rosenthal,slăbiciunea noastră,- e vânt de primăvară..

Octavian Goga

ŢARA ITALIEI de aicea dela noi derept spre apusul soarelui este,nu aşa depărtată de ţara noastră,că dela Belgradul,carele îl ştim mai toţi că este pe Dunăre,unde cade apa Savei în Dunăre,neguţitoreşte mergând cale de.. zile,este până la Veneţia.Şi Veneţia este pe pământul Italiei.

Este ţara Italiei plină,cum se zice,ca o rodie,plină de cetăţi şi oraşe iscusite;mulţime şi desime de oameni,târguri vestite pline de tot bişugul.Şi pentru mai iscusenii şi frumuseţuri a pământului aceluia,i-au zis Raiul pământului;a căruia pământ,oraşele,grădinile,tocmealele la casele lor,cu mare desfătăciune traiului omenesc,nu are toată lumea subt ceriu, blând,voios şi sănătos;nici căldură prea mare,nici ierni greale;de grâu, vinuri dulci şi uşcare,unt-de-lemn mare bişug,şi de poame de tot feliul: chitre,năramze,lămâi şi zahar,şi oameni iscusiţi preste toate neamurile, stătători la cuvânt,ne-amăgitori,blânzi,cu oamenii străini nemăreţi,dintr'alte ţări îndată tovarăşi,cum ar fi cu ai săi,cu mare omenie,subţiri, pentru aceea le zic gentiloni,cum zic Grecii celebii,şi la războaie neînfrânţi într'o vreme,cum vei afla la istoriile Romului,de vei ceti de dânşii. Acea ţară este acum scaunul şi cuibul a toată dăscălia şi învăţătura,- cum era într'o vreme Athina la Greci,acum Padova la Italia,- şi de alte iscusite şi trufaşe meştereşuguri.

Miron Costin

CEL CE PROROCIAŞTE,adecă spune de'nţăles oamenilor,grăiaşte zidire şi mângâiare,îndemnătură şi dojană.Cel ce grăiaşte în limbă /ne înţeleasă de popor/ pre sine zideaşte;iară cela ce spune de'nţăles,Besearecă zideaşte. Că mai mare-i cela ce spune de'nţăles,de cât cela ce grăiaşte în limbă. Că în bisearică mai voia mi-i cinci cuvinte cu mintea mea să grăescu,ca şi pre alţii să învăţ,decât zeace mii de cuvinte într'altă limbă.

Mitropolitul Dosoftei

VINO, PRIMAVARA!

Primăvară, primăvară,
Vino iar la noi în ţară,
Cu verdeaţă pe câmpie
Şi cântări de veselie!

Vino cu lumină nouă,
Zile calde, nopţi cu rouă,
Flori pe toate ramurile,
Râs la toate geamurile.

Zburde mieii albi pe dealuri,
Iar ciobanii din cavaluri
Cânte sfânta noastră doină
Şi pe soare şi pe moină.

Primăvară, primăvară,
Iar din ceruri te coboară
Pe a ţării mele luncă,
Cu frăţie şi cu muncă.

CÂNTECUL PLUGULUI

Ciocârlie, ciocârlie,
Ce tot vrei să-mi spui tu mie,
De ce'nalţi şi cobori iară
Tot aşa ca şi-astă vară?

Urcă-te la cer mai bine,
Spune-i cerului de mine,
Spune norilor, le spune
Că mi-e dor de zile bune.

Ce-mi tot cânţi de pribegie,
Ciocârlie, ciocârlie,
Când tu ştii că plugul meu
Mi-i altar şi Dumnezeu!

Că pământul din răzoare
Tremură de dor de soare,
Să mai iasă de sub glie,
Ciocârlie, ciocârlie.

Zaharia Bârsan

VÂNTULEŢ DE PRIMAVARA

Vântuleţ de primăvară,
Ce-ai venit să ne mai spui?
Vrei să spui ce face ţara,
Să pui capăt dorului?..

Am venit să-ţi spun,măi frate,
Cum şoptesc izvoarele,
Cum, prin lunca înverzită,
Se'ntrec cântătoarele..

Sus! daţi mâna,fraţi de-un sânge!
Ştiţi voi bine gândul meu:
Ţara vrea să fie'n pace!
Şi-apoi.. ce-o vrea Dumnezeu!

POPULARITATE. Voind să ştie mai lămurit ce gândeşte lumea despre dânsul,Stalin îşi schimbă într'o zi straele şi porneşte pe uliţele Moscovei. Atras de nişte aplauze infernale,el intră într'un cinematograf: pe ecran se vedea chiar dictatorul roşu trecând în revistă trupele înarmate până'n dinţi în vederea.. păcii. Stalin zâmbeşte mulţumit,cu mâinile în buzunar; dar un vecin din sală îl ghionteşte furios, urlându-i în ureche: Aplaudă bă idiotule! vrei să ne aresteze pe toţi pentru tine?..

==

Mulţumind călduros cititorilor noştri cari ne-au trimis urări de Paşti, le răspundem cu aceeaşi dragoste:A D E V Ă R A T A Î N V I A T

PE ARGEŞ ÎN SUS

Mă gândesc la drumurile care se adună din toate părţile în ţinutul Piteştilor.Parcă oraşul însuş,cu înălţimile de mal de apă,cu bisericile şi cu grădinile lui,nu este decât un nod al acestor drumuri.Pe unele vii de pe muscele,pe valea Icamnei,pe a râului Târgului sau pe Argeşel;pe altele, din jos,de pe valea Dâmbovnicului sau a Teleormanului;pe unele dinspre Bucureşti şi Giurgiu,de o parte şi de alta a Argeşului,cu plopi mari notaţi; pe altele dela munte,dinspre scaunul domnesc de demult,al Curţii de Argeş, cu piscuri singuratice în zare,între care sclipeşte de argint,cu zăpada lui timpurie,Negoiul;pe altele dela Olt,dintre troiţele şi bisericile cu sfinţi ţărani sau boieri,de pe Topolog,dela Râmnicul Vâlcii şi dinspre Drăgăşani. Nu pot fi mândri Francezii de cele douăsprezece bulevarde ale lor, care se întâlnesc la Arcul de Triumf cel mare ridicat în inima Parisului, în cinstea lui Napoleon,cât suntem noi mândri de această alergare a ţării, pe drumuri pline de oameni,spre oraşul unde se unesc râurile ca braţele cele două ale unei furci. Femeile trec mărețe,în catrinţe colorate şi cu marame şi poveri pe cap,ca nişte păstrătoare de datini.

Ele trebue să fie la fel cu femeile de acum o sută de ani,care ni se întorc deodată în cele 643 de scrisori date de curând la iveală de d.George Fotino,cu numele "Boierii Goleşti". Sub aceste dealuri cu struguri şi cu pere galbene zemoase e satul Goleşti.Mai încolo e casa Goleştilor. Zoe Golescu se plânge într'o scrisoare către fiul ei întâi născut,Ştefan Golescu,la 9 August 1839,că de trei ori Argeşul le-a luat zăgazul şi le-a lăsat morile pe uscat. În turnul dela poartă,pe care nu-l mai putem vedea decât în închipuire,a fost ispitit de duşmanii lui,Tudor Vladimirescu. Pe sub poarta cu vargă de fier de-acurmezişul şi cu lanţuri cu lacăt,a intrat la 9 Mai 1866 trăsura cu Principele Carol,care în această veche casă boierească şi-a dormit întâia noapte pe pământ românesc. Pe drumurile de-aici n'au trecut numai oameni şi care,ci a trecut istorie.

Am rătăcit de nenumărate ori pe aceste locuri,din nişte ani din celălalt secol,când urechea mea de copil asculta,frumoase ca un basm,întâmplările care le împodobiseră,ca o pagină adâncă de cronică.Asculta pe atunci şi abia dacă păstra pe Dinicu Golescu,iubitorul de ţară şi de limbă,cu "Însemnarea călătoriei"lui,alături de care se deosebea Gheorghe Lazăr,în straie groase ardeleneşti,cu mintean de vreme rea,aidoma cum îl privisem de atâtea ori în faţa Universităţii din Bucureşti.Lucrurile se amestecau în mintea mea mirată şi mi se părea că acolo,cartea în care arăta cu degetul lui de marmoră,învăţătorul în limba noastră dela Sfântul Sava, era vestita carte de călătorie a boierului Dinicu Golescu. Mai târziu,când am citit cu răgaz minunata istorisire,care deschide secolul al XIX-lea,secolul renaşterii româneşti,- casa din Goleşti,în acele zile mai mult o ruină,şi dealurile umblate de mine fără potecă,abia înfrunzite prin Aprilie, când începea să cânte cucul,şi aurite puţin de toamnă,când ne duceam la culesul viilor şi al poamelor,pluteau printre rânduri,aşa cum le văzusem şi n'am să le mai uit niciodată.

Pagina de cronică cu slove în care ştiam să mă descurc de atunci,îşi pierdea încet capetele roşii,cum îşi pierdea şi buchile slavoneşti,şi se schimba într'o pagină luminoasă de litere aduse din Apus.Aici se ciocănise mai întâi la această schimbare.La Goleşti s'a deschis fereastra pe care a intrat în ţară vântul de nouă viaţă,plin de svonuri şi de chemări,din străinătatea evropenească.Astăzi,când văd între aceleaşi coperţi ale scrisorilor din aceste volume,alături de cuvintele de soră a boierilor Goleşti dela 1848,ale Anei Racoviţă,scrise în limba grecească,pe care ea o învăţase şi ai ei o citeau,prin urmare,fără nicio greutate;cuvintele în limba franceză ale celorlalţi,care era limba lor obişnuită de corespondenţă,plină însă de românisme,cum editorul atrage luarea aminte la fiecare pagină; şi,spre sfârşit,rândurile foarte sigure de sine ale lui Ştefan Golescu în limba românească,parcă am înainte istoria sufletului unui întreg neam,în lupta lui de descătuşare şi de rostire proprie.

N'am numărat câte din aceste scrisori au fost scrise la Goleşti.Ele nu sunt toate câte au schimbat între ele mădularele acestei familii,pline de iubire unul faţă de altul şi pline de iubire faţă de obşte.Multe s'au pierdut încă de atunci,din vina vremurilor turburi,iar altele se vor fi rătăcit mai apoi din negrija oamenilor.Toate sunt însă pătrunse de acelaş duh, care e duhul Goleştilor.Simţeam şi înainte,din istoria rezemată pe alte fapte,politice sau culturale,că a fost ceva asemănător lui,un suflu tare, născut acolo,pe Argeş în sus,şi care a cuprins treptat toată ţara,dar nu-l avusesem nicăiri întreg înaintea noastră ca în aceste scrisori.plin în

acelaş timp de duioşie şi de putere. Iată-l, după atâtea zeci de ani, uşor de cules de oricine din aceste o mie şi ceva de pagini, acest duh al Goleştilor! Cu ajutorul lui multe se deschid şi se luminează din viaţa marelui secol, care îşi are încă tainele lui. Zoe Golescu, soţia lui Dinicu Golescu şi mama Goleştilor, stă în faţa noastră zâmbind, cu condeiul pe foile ei de scrisori, ca o întrupare a acelui duh.

Oamenii aceştia au apucat cele mai de seamă întâmplări ale secolului al XIX-lea şi au luat parte, uneori hotărîtoare, la ele. Zoe Golescu s'a născut pe la 1792 şi s'a sfârşit la 1879. În casa dela Goleşti se încheie răscoala lui Tudor Vladimirescu, care a fost ca o mărturisire năvalnică şi sângeroasă, de viaţă proprie, a neamului românesc. În aceeaşi casă, după 45 de ani, un tânăr principe, venit din Apus, ca o întrupare şi o făgăduială de împlinire a dorinţei de tot atâţia ani a tuturor Românilor, poposea, legând parcă astfel trecutul cu viitorul. Scot cinci-şase rânduri din volumul de introducere la scrisori, al d-lui George Fotino, pentrucă nu s'ar putea spune mai bine cu alte cuvinte, cum s'a făcut această trecere şi cum toată lumea aceea s'a simţit împresurată deodată de duhul Goleştilor.. :

"Pe soare, sub un cer luminat, peste câmpul fără drum mai ca lumea, de-a-lungul poalelor Carpaţilor încă încunurați de zăpadă, agerii cai români în chiotul surugiilor, au adus în goana mare pe tânărul Domnitor, la Piteşti, unde sosi către seara aceleeaşi zile. Îl aşteptau aici Ion Ghica, preşedintele Consiliului (de Miniştri) şi Nicolae Golescu, Locotenentul Domnesc. După primirea oficială, Domnitorul se urcă în caleaşca, de astă dată domnească, trasă de opt cai, şi porni spre Goleşti. A trecut Argeşul, a privit în depărtare Negoiul şi munţii Muscelului, a trecut Râul Doamnei, a mers de-a-lungul dealurilor înverzite, pe care se înşirau frumoasele podgorii ce înmuguresc în căldura primăverii, şi sosi la Goleşti; pătrunse prin poarta boltită, pe aleea tivită de o parte şi de alta cu bujori roşii şi albi, şi ajunse la scara bătrânului conac, în cerdacul căruia bătrâna Zoe Golescu, acum mergând pe al şaptezeci şi cincilea an al vieţii, dar ale cărei trăsături mai aminteau de frumuseţea-i de odinioară, L-a întâmpinat înconjurată de nepoţii şi de nepoatele ei".

Dar fapta în jurul căreia se strânge toată această lume, şi care însemna o culme pentru tot ce avea mai bun în fiinţa ei, era mişcarea dela 1848. Revoluţia aceasta se pregătea la noi încă dela 1821, era o urmare a lui, şi începuturile din celelalte ţări n'au avut decât rostul să deslănţuie puterile de înnoire, care de atunci erau la lucru şi însufleţeau pe toţi patrioţii. An aşezat prin voia soartei în mijlocul secolului, el îşi punea pecetea pe acest secol, făcând din ce a fost înainte, numai o vreme de pregătire, iar din ce a venit după, o adâncire şi o gospodărire, prin oameni în acea încercare căliţi, a cuceririlor lui. Aveam până acum, ca documente de un caracter mai intim în legătură cu anul 1848 în Ţara Românească, frumuseţea de scrisori, "Amintiri din pribegie", tipărite de Ion Ghica. Ele se aşează aproape dela sine în jurul chipului de mucenic şi apostol, al lui Nicolae Bălcescu. Sunt aproape ca un volum din operele lui complete. Foile îngălbenite cu scrisul grăbit şi înfocat, de om care avea să trăiască puţin, se găsesc astăzi la Academia Română, ca să rămână încă o dovadă că am avut în el pe cel mai mare om politic al vremii, un Kogălniceanu al Ţării Româneşti, întru totul vrednic să stea alături de Moldovean.. Avem astăzi o a doua colecţie de scrisori, în care anul 1848 şi bărbaţii şi femeile amestecate în întâmplările lui se aşează, de rândul acesta, în jurul Goleştilor. Faptele luminate din alt colţ ni se înfăţişează cu noi înţelesuri. Dar pe când celelalte scrisori erau călătoare şi se ridicau numai ca nişte scântei, albastre şi roşii, purtate de vânt din vatra cea mare a Revoluţiei, acestea se cuibăresc dela sine ca într'un pat cald şi părintesc, la locul de întâlnire de ape, de dealuri şi de oameni, dela Goleşti. De câte ori le citim, pământurile acestea dragi, prin care trece Argeşul cântând din unde printre plopi şi arini, se aleg din cețuri şi ni se opresc înainte însorite.

Locul unde s'au aşezat împreună şi s'au transcris hârtiile, plimbate prin toată Europa şi parte din Asia, care alcătuiesc "Amintirile din pribegie", a fost Gherganii, la castelul lui Ion Ghica, atât de aproape el însuş de valea Argeşului şi pe drumul cel mare al Goleştilor. Beiul de Samos făcea parte din aceeaşi lume şi a stat în strânse legături cu boierii Goleşti. Leordenii sunt abia ceva mai departe, la poalele dealurilor cu podgorii, unde şi-au făcut sălaş Creţuleştii, şi stăpâneşte până astăzi amintirea viforoasă a lui Stroe Leordeanu. În biserica acestuia au fost puşi sub piatră şi unii din morţii Goleştilor. Pe la marginea casei Ghiculeştilor se mai aproape [illegible]

ducii lui,aşa cum l-a amintit Ion Ghica în vestitele scrisori către Vasile Alecsandri.Pe la marginea locului,unde au fost casele Leordenilor,se văd trecând căciuli de Seimeni de ai lui Matei Basarab,întru totul asemenea ostaşilor lui Mihai Viteazul.Nu este vorba pe aici de o singură familie fericită,ci de o întreagă lume care dă vlăstare puternice şi neaşteptate,pentru că trăieşte într'un pământ de veche viaţă românească,venită ca râurile,dela munte,şi ducând până departe,în şesurile cu lanuri şi cu orăşe mari,voinţa ei de luptă şi de creaţie.

In"Amintirile din pribegie"vorbesc mai cu seamă bărbaţi şi portretele lor,ca oameni de faptă şi de durere,ni se întipăresc în minte.Câte o făptură de femeie,prinsă în vălmăşag,abia dacă îşi face o clipă loc şi piere, ca un fâşâit de rochie largă de atlas a vremii,între o deschidere şi o închidere de uşe,sau ca o ciripire de salon,în care se pun înşă la cale,printre surâsuri şi vorbe prefăcute,treburile de grije ale ţării."Boierii Goleşti",cu tot titlul lor hotărît,ca un alaiu de işlicuri şi de caftane,cu ciubuce lungi,ca nişte toiege de tambur major,cuprind cele mai mişcătoare portrete de femei,pe care le cunoaşte,nu numai literatura epistolară şi memorialistă românească,dar literatura noastră în deobşte.Partea pe care femeile vremii au avut-o în făurirea acelor întâmplări de necrezut,se descopere aici cu fiecare pagină,din chiar vorbele lor,strigate sau şoptite, după împrejurări,cu buze de mamă,de bunică,de soţie sau de soră..

..Mă opresc la Felicia Racoviţă,care scria lui Ştefan şi lui Nicolae Golescu,în Octomvrie 1848,când iubiţii erau departe şi Ţara Românească,după risipirea revoluţiei,îngenunchiată: "Deocamdată singura noastră dorinţă este să vă ştim liberi,iar până atunci nu vom trăi decât din amintiri, înconjurate,cum suntem,de portrete de familie,care alcătuiesc singura noastră societate şi singura mângâiere".

..Întâmplarea.. a vrut ca între Goleşti să ia loc şi un bărbat,care se lega de ardeleanul preţuit şi ajutat de ei,Gheorghe Lazăr.Vreau să vorbesc de Titu Maiorescu.. Figura soţiei lui de a doua /Ana Racoviţă/se desprinde dintre ceilalţi cu ceva care aduce numaidecât aminte de duhul Goleştilor.. Goleştii au locuit o vreme la Bucureşti,pe strada care poartă astăzi numele unuia dintre ei,Nicolae Golescu,şi pe care o ştiam cu numele dinainte,de Poşta Veche.Tot acolo,între casele şi locurile lor,s'a aşezat şi şi-a ridicat locuinţa în stil clasic,Titu Maiorescu,în strada Mercur colţ cu Poşta Veche şi vecin de gard cu Goleştii.Duhul Goleştilor se prelungea şi dădea o nouă înflorire,aşezat pe trunchiul mai aspru al Ardealului.

De câte ori vorbesc de Argeş şi de Goleşti,mi-amintesc de una din cele mai frumoase balade ale lui Vasile Alecsandri,care începe cu versurile cunoscute:"Pe Argeş în jos,pe un mal frumos..".Cel care a urzit-o venea dela munte,era vreun baciu tânăr care cobora cu oile,sau vreun boier tânăr,care-şi însoţea turmele la vale,de vreme ce Argeşul,la Curtea de Argeş,i se arăta ca fiind"în jos".Noi,care venim astăzi din câmpiile Dâmboviţei ca să ascultăm glasurile casei Goleştilor,în care alţi meşteri Manole au zidit la alte mânăstiri ale neamului românesc,ne vedem,acolo la răspântia Piteştilor,ca pe Argeş"în sus".Vremurile vechi se întâlnesc astfel cu cele noi,şi oamenii de atunci cu cei de astăzi,mândri de secolele pe care le-au putut aduna,ca să laude împreună isprava oamenilor şi frumuseţea locurilor. Alături de noi curg izvoarele istoriei,ca nişte şipote de putere.

Emanoil Bucuţa

AŞEZARE

Ne tragem din pălmaşi şi din pribegi.
Nu's pomeniţi ai noştri prin urice.
Ne risipirăm oasele de-aice
Şi până prin Bugeac şi prin Bucegi.

Cu umărul urnirăm zări întregi,
Croiţi de vânturi aspre ca de bice
Şi-am poposit la gârla cu caice,
Umblând cu oile,la un câşlegi.

Văzând noi schelele gemând de grâne,
La miriştea vecină ne-am întors,
La satele veghiate de fântâne.

Nevestele ghilirâ in,şi-au tors.
Noi am trudit cu pluguri şi borâne
Şi treerarăm aur: grâu şi orz.

Gh.Tuleş

Soarta nu vrea extreme. Din chiar mijlocul râului se naşte reacţiunea spre bine,şi gerul cel mai greu zugrăveşte pe fereastră flori de primăvară.

Titu Maiorescu

ŞTIRI

- Studenţii romîni refugiaţi în Franţa s'au organizat, la 2 Martie, în "Tineretul universitar ROMÂNIA LIBERA". Scop: apărarea intereselor studenţeşti şi întărirea legăturilor culturale cu Franţa. Preşedinte, prof. dr. Alphonse JUILLAND; vice, Ioan TISMANARIU; secretar, Grigore POP; casier, P. ROSETTI; secretari de şedinţă, Dumitru TATU şi Virgil PÂNTESCU; consilieri, Teodor CAZABAN, Mihai KORNE şi Cornel CRIŞAN.

- Au fost aleşi în Consiliul Parohial al Bisericii Române Ortodoxe din Paris, la 30 Martie, dintre 37 candidaţi: Alexandru BLAGA, Ino CERBU, Jean CLAUDIAN, Nicolae DIANU, Ion DRAGU, Mircea ELIADE, Eftimie GHERMAN, Ion LUPOAIE, Jean MILOAE, Ion MORARIU, Athanasie NACU, Dimitrie NEGEL, Leon NEGRUZZI, N. RIZESCU-BRANEŞTI, Eugen STAIA, Ioan STANESCU, Octavian VUIA. Din 325 înscrişi, au votat 178. Afară de candidaţi, au mai obţinut voturi: Ilie DAJDEA, 6; Al. BLAJ, 2; câte un vot: Horia SIMA, D. Em. POPA, Traian MIRON, I. CIOBANU şi col. GRINŢESCU. Noul consiliu a ales următorii epitropi: N. Dianu, Mircea Eliade, E. Gherman, Leon Negruzzi şi Ioan Stănescu.

- Românii din München au avut bucuria să aibă în mijlocul lor, de Paşti, pe părintele Emilian VASILOSCHI, care a slujit prohodul şi slujba Învierii în biserica ortodoxă greacă.

- Asoc. "Mihai Viteazu" din Toronto (CANADA) s'a contopit, la 3 Febr., cu Asoc. Culturală Română din acelaş oraş. Comitetul pe anul în curs: Richard E. CODRESCU, preşedinte; Silviu BENGA, vicepreşedinte; Const. ANGHEL, secretar; Tony LUPINSKY, casier; membri, D. ANDRONACHE şi Matei HOJBOTA; cenzori, Ilarion MINTICI şi Sebastian MANEA. Buletinul Asociaţiei: TRIBUNA ROMÂNĂ, 681 Dufferin St. - Fiind vorba de o asociaţie culturală, ne mirăm că nu vedem printre membrii ei pe prof. Vasile POSTEUCĂ, care stă tot la Toronto..

- Academia R.P.R. şi-a ales următorul comitet: preşedinte, Traian SAVULESCU; vicepreşedinţi, P. CONSTANTINESCU-IAŞI, M. SADOVEANU şi N. PROFIRI; secretar, Şt. VENCOV; membri: R. CERNATESCU, I. S. GHEORGHIU, B. LAZAREANU, E. MACOVSCHI, St. NICOLAU, E. PETROVICI, M. ROLLER şi S. STOILOV.

- PATRIA (Febr.-Martie, p. 6) dă ştirea că în regiunea Rucăr (MUSCEL) acţionează un detaşament de foşti ofiţeri şi subofiţeri, sub comanda colonelului ARSENESCU. Numeroase persoane urmărite de Siguranţă au aderat la acţiunea acestui grup: căpitanul ANDREESCU din SCHITU GOLEŞTI, fraţii PURNICHESCU din CETĂŢENI, ILIU, fost notar la STOENEŞTI, Lt. ARNAUŢOIU din NUCŞOARA, etc. Pe lângă rudele celor din munţi, au fost arestaţi: profesorii CHIRIŢA, BÂLEA şi MIIU, preoţii MANESCU şi BANAŢEANU, librarii Nicu RADULESCU şi Costică FAIN, căpitan Titi GEORGESCU, avocaţii UDROIU şi CRIŞAN, col. DUŢEANU, călugărul PIMEN dela CETĂŢUIA, ing. ROSETTI dela "Concordia", Victor MARINESCU, fost restaurator, Mitică ULEIA, fost proprietar, Vasile SANDESCU, fost proprietar de garaj, etc.

- Radio BUCUREŞTI anunţă că în ţară au avut loc mari manifestaţii de totală aprobare a moţiunii votate de "Marea Adunare Naţională", prin care, cerându-se imediata încetare a imaginarului război "bacteriologic" din Coreea, se precizează că "forţele negre ale războiului vor fi înfrânte de forţele păcii". Amin.

- La 5 Aprilie s'a inaugurat la Bucureşti "mostra artei plastice a R.P. Ungare"..

- SCÂNTEIA anunţă că, pentru a contribui la consolidarea reformei băneşti prin economii şi valorificarea tuturor resurselor locale, femeile muncitoare au început colectarea deşeurilor şi a materialelor vechi la sate şi oraşe, spre a fi recondiţionate şi redate întrebuinţării..

- Vorbind de lovitura dela 23 August, ROMÂNIA LIBERĂ spune că "prezenţa trupelor sovietice a împiedicat intervenţia armată a imperialiştilor americani şi englezi în treburile interne ale ţării noastre, şi astfel masele populare au căpătat putinţa de a decide ele însile, prin luptă revoluţionară, asupra soartei lor.. În 1944-1945, ca şi în atâtea alte împrejurări ale istoriei sale, poporul nostru a găsit în calea năzuinţelor sale spre libertate, democraţie şi pace pe cei mai răi duşmani ai săi, imperialiştii americani şi englezi"..

- Un comunicat oficial al guvernului "român" admite că la Bucureşti carnea lipseşte, producţia pe anul trecut reprezentând abia 42% din prevederi.

- Vestita catedrală din TIMIŞOARA, opera faimosului arhitect al barocului austriac, Fischer von Erlach (autor şi al palatului Schönbrunn), a trebuit să fie închisă, căci ameninţă să se ruineze, autorităţile neîncuviinţând nicio reparaţie.

- Strigătură progresistă: Foaie verde de mohor / Drag mi-e omul muncitor / Care lucră pe tractor / Pe al nostru larg ogor..

DORURI ŞI NECAZURI(Fragmente de scrisori)

M.-Franţa: Tardive regrete eterne că nu vă pot face bucuria de a savura conţinutul manifestului electoral al"Frontului Libertăţii":a avut aceeaşi soartă pe care o aveau şi cele din ţară.- Era cam imediat după isbucnirea păcii.. Părinţii mei erau la secere,la un loc al nostru dealungul şoselii Buzău-Lopătari,şosea decretată naţională sub Averescu,deoarece înşirate pe ea se găseau moşiile câtorva militari:la Aldeni,col.Grecescu şi gen.Rudeanu;la Cărpiniştea,col.Jugănaru şi generalul(din timpul rebeliunii)Potecaşu;la Beceni,un amiral sau vice amiral(Dumnezeu ştie ce,că la gradele de apă nu mă pricep);la Nicoleşti şi Vintilă Vodă,generalii Tr.Moşoiu şi Gavriliu - aşa că iată-ne binecuvântaţi cu o şosea naţională care se sprijinea cu un cap pe şoseaua Bucureşti-Cernăuţi,iar cu celălalt intra în munte. Şi iacă,tocmai pe lângă şoseaua asta,tata şi mama secerau,iar eu, care nu-mi amintesc dacă începusem sau nu să port ismene,mă coţopăneam să pun pe legătură.Era aşa cam după masă,când trecu pe lângă noi un camion plin de oameni cu cămaşa peste ismene(aci sunt sigur că ăştia aveau),ce aruncau la manifeste cu chipul lui Mihalache.Parcă văd şi acum cum le strângea biata mama,mulţumită că are ce pune pe oala cu lapte şi în ce înfăşura ceapa când pleca la muncă. Cam tot aşa s'a întâmplat şi cu mine,că l-a pus naiba pe B.de l-a agăţat în perete,iar eu,într'o dimineaţă,neavând în ce împacheta mămăliga,i-am găsit întrebuinţarea.. Referitor la formarea Frontului,după mine e o formulă,care trebuia să apară însă de mult. Acum mi-e teamă să nu fie născut mort,şi e păcat de eforturi inutile..

L.-Austria: Faptul că s'a ajuns să fie date publicităţii lucruri ce priveau numai familia noastră e foarte regretabil şi ar fi de dorit să ia cât mai repede sfârşit..

G.-Spania: Opera de salubritate publică trebue făcută de câte ori se iveşte ocazia,pentru ca astfel să se creieze opinii clare asupra problemelor emigraţiei la ordinea zilei..

B.-Franţa: Legionarul nu este un pui de lăstun care stă în cuib cu gura căscată,înghiţind cu ochii închişi tot ce i se dă pe gât..

P.-Germania: Îmi vine să plâng.Pentru ceeace a fost şi pentru ceeace este.. Ce ne daţi Dvs.legionarii nouă celorlalţi care n'am avut fericirea să-L cunoaştem pe Căpitan? Ce speranţe şi ce orizonturi pentru bolnavii din spitale? Şi ce pregătiţi Dvs.tuturor celor năpăstuiţi din ţară,care cu sufletul pe buze vă aşteaptă? Cum veţi da socoteală când vă vor întreba ce aţi făcut?- Îmi amintesc în 1938 tata adusese acasă fotografiile Căpitanului,Moţa şi Marin.Era un ţăran din Vrancea cu sufletul curat ca apa unui izvor de munte.Aşezându-le la loc de cinste,ne-a spus:Chipurile acestea sunt chipuri de sfinţi - să le cinstiţi! Şi mă întreb astăzi,Dvs.legionarii cu ce cinstiţi amintirea Lor? Cu ură,cu ceartă,cu vorbe goale. Unde sunt faptele de care să se cutremure şi cel mai netrebnic? Pe vremuri eraţi mândri când ertaţi greşelile cuiva.Şi astăzi,plini de orgoliu aruncaţi cu pietre în trecut.Să fie oare otrava Apusului,sau numai răutatea din Dvs.,care vă face să fiţi ca nişte pietre fără suflet?

Vin Paştile încă odată pe meleaguri străine.Câte fapte frumoase s'ar
putea face dacă aţi fi împreună.Numai împreună veţi putea învinge.Toţi le-
gionarii,uitând greşelile,cu amintirea vie a celor ce de sus vă privesc
să reîncepeţi o viaţă nouă.Opriţi-vă o clipă pe banca amintirii şi ascul-
taţi un dangăt de clopot care anunţă Învierea.Gândiţi-vă la o măicuţă ca-
re lângă un gard ros de vremi aşteaptă un fecior dus departe.Gândiţi-vă
la toate măicuţele care plâng şi se roagă pentru noi cei plecaţi.Câtă su-
ferinţă şi câtă durere pot duce pe umerii lor slabi! Iar noi - legionari
sau nelegionari - suntem numai vorbe goale.
Va veni o vreme când,uitându-vă în trecut,vă veţi întreba: de ce?. Vă
veţi gândi la povestea celor şapte nuiele şi sufletul vi se va frânge de
durere.Aveţi curajul legionarilor de altă dată! Deschideţi larg uşile i-
nimilor ferecate şi lăsaţi să intre bunătatea,iertarea,pacea.Uniţi-vă a-
tât cât mai este timp pentru a continua în spiritul celor morţi pentru
dreptate.Viaţa nu este veşnică.Căpitanul vă va întreba în Cer ce-aţi fă-
cut - veţi putea oare să daţi răspunsul gintei latine? Eu nu cred..

N.-AUSTRALIA: Simismul nu a reuşit să semene în sufletul adepţilor săi
decât veşnica bănuială faţă de cei cu care chiar lucrează;fiecare dintre
ei se crede a fi mai bun decât oricare altul care nu le cântă în strună..
În ce priveşte conţinutul Vetrei,cred că este cel mai bun medicament de
deschis ochii,cel puţin acelor care au fost prin Rostock şi Buchenwald.
Cei ce nu va vedea nici acum pe ce drum o luaseră şefii din lagăre înseam-
nă că e prea orbit de patimă..

B.-Suedia: Sărbătorile pentru mine au fost la fel ca celelalte zile de lucru.La noi,paharele de vin se goleau în fiecare casă,și orice necaz și tristeţe se uita.. Vatra mi-a fost,aici,singurul prieten de sărbători..

B.-Franţa: Stau şi stăm în aşteptarea Vetrei.Cu o cumplită bănuială,ca şi încredere,o aşteptăm.Trebue să fie vorba de bani şi iar de bani.Îmi cr pă obrazul de ruşine că nu pot,că n'am bani.Am o bursă de 15.000,plătesc 7.500 casa,şi cu restul trebue să viu la Paris,să cumpăr săpun,o cămaşă.. Ce să-ţi mai spun de cărţi,de cursuri?..

B.-Indochina:Discutând cu unii dintre compatrioţi,cred c'am găsit în re vistă aceeaşi idee.. E singura revistă ce nu ne cere costul,sunteţi deci singurii români ce gândiţi şi la cei ce nu au poate posibilitatea de a plă ti.. mulţi nu gândesc acelaş lucru şi ne dau impresia de a face un comerţ. Sunt sigur că cel mai sărac român ar da ceva,dacă nu i s'ar pune cuţitul la gât.. este impresia ce o avem,cel puţin noi cei din legiunea străină.. Noi rămânem români,şi trăim cu siguranţa de a găsi odată şefi capabili..

F.-Noua Zelandă: Numai mergând pe drumul marelui martir al neamului, Corneliu Codreanu,vom putea fi de folos şi pentru ridicarea Neamului Român nesc din mocirla în care se află.Vă rog să nu luaţi toate acestea drept laude sau linguşiri,căci ştiu că nu aveţi nevoie şi ar fi cea mai mare in sultă pentru mine şi pentru camarazii de aici.. Vă rugăm deasemeni să nu cumva să vă opriţi din drum sau să încetaţi apariţia"Vetrei".Noi aceşti puţini de aici vom căuta să vă susţinem.. Sunt răzăş de a lui Ştefan Vodă, drept care l-au câştigat bunicii mei luptând împotriva acelorași barbari din răsărit,şi pentru a ne păstra acest drept onorabil trebue să-i urmăm atunci când va suna goarna..

G.-Franţa: "Vatra"este citită cu mult interes,iar anumiţi oameni spun că este scrisă cu o pană "diabolic de inteligentă"..

P.-Franţa: Nu sunt de acord cu răspunsul pe care-l dai părintelui Boldeanu.Şi asta nu pentru că n'ai avea dreptate.. cred însă că asta dăunează scopului pentru care s'a hotărît să scrie..

R.-Germania: Despre"Vatra"pot să-ţi spun că rămâne tot regina publicaţiilor din exil.. E interesantă spovedania păr.Boldeanu:umblă,sau mai bine zis pipăie cu degetul rana,dar nu apasă pe locul unde este puroiul,probabil că aparţine indecişilor.Îi lipseşte curajul unei asemenea acţiuni, e trist. ..Orbii nu văd,iar proştii nu pricep..

G.-Franţa: Vatra e singura gazetă pentru care îmi sacrific timpul preţios; încolo le pun la dosar pentru vacanţă..

F.-Argentina: Deoarece vând,la librăria unde le distribui,"Patria","Însemnări","Vestitorul",etc.,pe un pesos bucata,preţul maxim pe care-l pot cere pe "Vatra" este de 2 pesos..

N.-Germania: Vă rugăm ca şi în viitor să ne trimiteţi Vatra,pe care noi o dăm şi altor români cari se mai găsesc prin aceste meleaguri,spre a o citi..

P.-Chili: Mulţumim mult pentru revistă;la rândul nostru ne vom simţi datori şi vom fi gata la orice chemare..

C.-Canada: Aş dori ca Vatra să devină cât mai puternică şi să-şi păstreze linia obiectivităţii..

Ş.-Argentina: Şi aici e ca peste tot.Totuş virulenţa partizană a scăzut din intensitate.Pe de altă parte sunt semne bune că mulţi se desmeticesc. Sănătos este ca ei să se regăsească.Întâi să se scruteze lăuntric,şi apoi cu ochi de legionar îşi vor putea da seama că nu este atât de imens golul din jurul lor,că moştenirea Căpitanului supravieţueşte,şi vom putea ajunge la unitatea noastră mult dorită. Aţi răscolit multă lume cu"Vatra", mulţi băieţi dau semne de viaţă.Ei trebue să fie orientaţi;dela o atitudine negativă,de desfacere de o erezie care îi orbise,să ştie direcţia bună.Se cere curaj şi credinţă..

N.-Elveţia: VATRA,pentru mine şi pentru multă omenire românească,este mărturia patriotismului neştirbit.Meritul e preţuit de noi,ştiind ce întâmpinaţi şi ce veţi mai întâmpina din cauza sincerităţii şi a nevoilor în care se zbate orice om în exil.Cât priveşte Calendarul Naţional,e un fel de isvor în care adeseaori găsesc curaj şi speranţă,şoptindu-mi că dacă acest neam călit în suferinţi dearândul veacurilor,totuş a străbătut,va ...uşi să mai străbată şi negura suferinţelor de azi! Voi,aceşti tineri în ...pt pentru o pâine şi streptomicină,vouă vă rămâne datoria şi angajamen...l luat faţă de cititor de a-l ţine în curent.Şi dacă niciun geamăt nu ...i străbate cortina blestemată,veţi pune urechea la pământ..

...-Canada: Să fim mândri că avem un Rege tânăr,bun,înţelept şi frumos ca ...acuare.. Toţi românii conştienţi trebue să fie credincioşi iubitului ...ostru Rege Mihai I..

T.-Canada: Calendarul Naţional e minunat,aducându-ne aminte de istoria ţării noastre demne de viaţă,şi ne răscoală inimile.. Văzând în unele articole viaţa amară a unor compatrioţi,aş avea dorinţa de a mă convinge că într'adevăr sunt la nevoe,căci eu sunt nu numai de unul,ci de zeci şi zeci înşelat pe această cale.. Ce a făcut Carol Lupescu pentru ţara noastră? că Ţara era destul neorganizată;30 de partide se băteau să vină la putere ca să ne poată jefui.Soldaţii noştri bravi umblau în zdrenţe şi opinci,cu un codru de mămăligă pe zi şi fasole fiartă şi bătae cât se poate.. Pe şosele înotam până la genunchi în noroi,oraşele erau murdare,străzile proaste. Costul regelui Carol şi cu ce-a furat El şi dus peste hotare,se făcea cele mai bune drumuri,cea mai bine îmbrăcată,încălţată şi organizată armată, copiii n'ar fi mers desculţi la şcoală.. Numai ceva de vorbă că noi am avut un rege şi România a fost un regat:o singură mândră vorbă;şi pentru această vorbă El şi-a înfundat buzunarele,ba chiar cu avionul ne-a transportat tezaurul şi toată bogăţia ţării,şi acum trăeşte nepăsător în străinătate,de pe pielea bietului popor român.. Trăiască România în veci şi mai departe,dar niciodată cu neghiobii şi jefuitorii pe cari i-am avut..

B.-Franţa: Cred că ar fi bine dacă aţi comenta dragostea poporului englez faţă de regele lor decedat,făcând o apropiere cu monarhismul legionar întemeiat pe Legea Monarhiei,formulată de către Căpitan.. Adică,să ştie pretendenţii noştri la tronul regal al României,că numai făcând ceeace trebue şi nu ceeace vor,mai pot să aspire la o întoarcere în ţară şi, mai cu seamă,la dorinţa de a mai fi ceea ce au fost..

I.-Argentina: Vă mulţămim pentrucă mi-aţi trimes până amu.. mă aflu bolnavă de plămâni din luna lui Mart,şi am multă cheltuială cu leacurile şi medicii,şi aici trebi să lucrăm la stăpâni,că n'avem nimic al nostru,ce am avut am lăsat tot în ţară..

B.-Franţa: Mulţi sunt care se pierd,iar alţii din umbra nopţii întunecate ies şi merg pe drumul luminii.Datoria fiecărui dintre noi este de a ne regăsi toţi fraţii pribegi,a strânge rândurile şi a le face cât mai mari. Eu am fost în Legiunea Străină Franceză,iar după o grea boală căpătată în Indochina m'au reformat..

G.-Germania: Aci sunt peste 450 de tuberculoşi care-şi aşteaptă cu puţine speranţe sănătatea.. Îmi aştept şi eu ceasul,Dumnezeu cred că nu mă va lăsa să mă chinuesc prea mult.Am până acum 7 luni de zile de când cu spinarea roasă de durerea patului nu mă pot scula.. Cel sătul nu crede pe cel flămând,exemplul e clar în"Solia"din America,unde trăesc cu curcanii la nas iar osul pe jumătate cu carne îl dau la câini,pe care l-am putea roade noi amărâţii de-aici.. Am plâns destul soarta asta nemiloasă,şi sprijinul ce-l aşteptam dela cei ce din spinarea ţării mele scumpe astăzi beau şi mănâncă..

N.-Italia: În"Solia"văd că cei din U.S.A.în toate zilele fac banchete şi chefuri,dar de noi nu-şi aduc aminte.Suntem în preajma sfintelor sărbători,şi suntem uitaţi de toţi.Numai noi Românii nu avem nicio bucurie de Sfintele Paşti! Cei din U.S.A.ar putea să ne trimită şi nouă ceva resturi dela banchetele lor,ar putea să se gândească şi la suferinţele noastre! Dacă mai simt româneşte!

G.-Germania: Ca băştinaş din Rădăuţi,fosta citadelă cuzistă şi-apoi legionară,sunt convins că drumul indicat de D-voastră e drumul drept de luptă pentru făurirea unei Românii cum o doreşte Dumnezeu..

M.-Italia: Sunt un văr al lui Victor Silaghi,fost căpitan în Marina Comercială.. În viaţa mea nu am făcut niciun fel de politică.Dacă bunul Dumnezeu se va îndura şi iubita noastră Românie va fi liberă de sub jugul comuniştilor,numai un naţionalism sănătos va putea pune ordine în casa noastră.Niciunul din fostele partide politice nu va avea autoritate morală.. Logodnica mea a murit săraca ucisă de mizerabilii de ruşi,în August 1946, apărându-şi onoarea şi demnitatea..

I.-Statele Unite: Ar trebui să vă luaţi niţel şi de puzderia de scriitori,care nasc ca ciupercile şi pentru care se face o propagandă deşanţată.Ne fac de râs cultura.E adevărat că,întorşi acasă,toţi vor termina în provincie,dar ca să nu se îmbete cu ideea că i-a făcut mumă-sa genii..

U.-Spania: Aici"Vatra"este cetită mult şi apreciată pentru vioiciunea cu care o faceţi.Cred că v'a scăpat o temă extraordinară pentru polemicele voastre împotriva semidocţilor:un articol în ultimul număr al "Îndreptarului" dela München,semnat de P.I. şi consacrat"bardului"Cotruş.Nu am cetit în viaţa mea ceva mai cumplit.. (n.r.:nici noi..)

T.-Canada: Sunt sătul de societăţi,statute,cotizaţii şi ordine de zi.. Care se instalează bine,spune că nu e rău pe aici.Cine a umblat din mină

în mînă,cerşind o muncă de rob,aşa cum am făcut eu,va spune că e rău şi va blestema capitalismul şi pe comuniştii care ne-au alungat din Ţara Românească.Dacă aş avea de spus vreo veste bună,fiţi sigur că aş trece peste buna cuviinţă ce ar încerca să mă reţină de a vă răpi din timp şi v'aş scrie câteva pagini.De amar şi chin auziţi Dvs.mereu,din toate părţile..

A.-Brazilia: Am pornit la drum cu dinţii încleştaţi,hotărît să forţez imposibilul,dar în acelaş timp şi cu frica unor eventuale greutăţi prea mari pentru puterile mele.Vedeţi,felul de viaţă al nostru în ultimii 13 ani(din 1938)nu a fost ideal pentru o reală specializare într'un domeniu practic.Am căutat doar să ne specializăm în cele politice şi spirituale, dar şi aci rămâne de văzut în ce măsură am reuşit. Când am plecat în Brazilia,ştiam foarte bine că aci nu voi găsi un pământ al făgăduinţei,dar preferam să mă arăt,şi chiar să fiu optimist,pentrucă şi aşa altă soluţie nu aveam.Cred că vă va face plăcere să aflaţi că optimismul meu a fost îndreptăţit şi că m'am aranjat mai bine decât aş fi putut spera..

Nici nu vă puteţi închipui ce bine se poate simţi un om,când nu mai are nevoe să plângă mizerie în fiecare zi.Eu am dus-o o vreme tare,tare greu şi fără speranţe aproape.Cel mai penibil lucru îmi era să trebuiască să mărturisesc asta.Mă temeam să nu fiu privit ca unul care se plânge pentru a nu i se cere ceva.. Am căutat întotdeauna să-mi ascund greutăţile, şi când erau prea mari,eram bucuros dacă toată lumea mă lăsa în pace.. De ani de zile nu am fost atât de liniştit ca acum.Nu contează că trăesc tot atât de restrâns ca întotdeauna,important e că nu mai mi-e frică de ce va mânca mâine soţia şi copilul meu;şi oricui mă întreabă cum o duc,pot să-i răspund că muncesc şi mulţumesc lui Dumnezeu,am din ce trăi.Poate că greşesc,dar felul ăsta de a vedea lucrurile îmi pare mie a fi un fel de morală aplicată - şi oleacă mai matură ca altădată..

Brazilia nu e o ţară rea,şi oamenii sunt buni.Europenii de aci(inclusiv Românii,inclusiv legionarii)au toţi o latură comună:de a se plânge de tot,de a nu le plăcea nimic.Cred că oamenii se simt mai interesanţi când cei din jurul lor ştiu că viaţa lor e o continuă luptă titanică cu tot felul de greutăţi.. Citirea Vetrei mi-a făcut întotdeauna plăcere,pentrucă e singura publicaţie românească(dealtfel multe nici nu cunosc)scrisă cu hotărîre şi care vrea într'adevăr să spună ceva.Nu întotdeauna am fost de acord cu concluziile,dar problemele puse au dat întotdeauna de lucru modestului meu intelect,şi,dacă nu mă înşel,asta e prima condiţie pentruca o publicaţie să fie considerată serioasă..

P.-Franţa: Alegerile la biserică s'au desfăşurat în cea mai mare linişte,aşa că pot spune,cu mare regret,că n'am avut frumoasa ocazie să văd minunatele noastre obiceiuri,de care întotdeauna mi-aduc cu drag aminte.

Când am dat şi eu cu ochii de lume,am şi intrat în viaţa politică.Pe vremea aceea erau două mari partide de guvernământ:liberalii cu semn electoral,crucea,şi ţărăniştii cu secera.La secţia noastră de vot,liberalii cari erau la guvern,puseseră pe lângă cordoanele militare pentru menţinerea ordinei şi un pluton de mardeiaşi la urne,pentru reuşita alegerilor. Şi cum delegatul comunal cunoştea opoziţia din satul său,când vedea că intră un ţărănist,numai ce şoptea mardeiaşului: Arde-l,c'a votat secera!.. sau: Trece-l gârla neudat!.. Şi-apoi să fi văzut cum se'nşira potera pe coastă de-ţi era mai mare dragul. De-atunci au rămas pe la noi expresiile acestea; chiar când mama îşi bate pruncul,auzi prin vecini: Ala a votat secera!..

Sunt Paştile!.. Mîntuitorul a'nviat din nou,înviind odată cu El întreaga natură.Câmpul a îmbrăcat diferite nuanţe; grădinile sunt în sărbătoare; luncile răsună de cântecul cucului,iar tractoarele bâzâe încontinuu,întorcând brazdă după brazdă. Doamne,ce frumoasă e primăvara!.. Îmi amintesc cu drag de seara aceea când coboram împreună spre Pouilly,adică spre lunca Loirei şi contemplam acel asfinţit de soare.Ce tablou!.. La fel şi acum privesc în jurul meu şi văd cu câtă măiestrie şi cât de armonios sunt aranjate nuanţele ce mi se desfăşoară înaintea ochilor. Şi când mă gândesc la ce am lăsat în urmă şi la posibilităţile pe care le-am putea avea ca cel puţin acei ce avem în suflete aceleaşi"doruri şi necazuri"să fim cât mai aproape unii de alţii,să lepădăm toate deşertăciunile din inimile noastre şi,urmând îndemnurile bisericii,"să iertăm totul pentru Înviere şi să zicem fraţilor şi celor ce ne urăsc pe noi".

Oricine are dreptul să fie mândru de strămoşii săi,dacă e în stare să-şi îndeplinească datoria de a-i imita.

Nicolae Iorga

C A L E N D A R   N A Ţ I O N A L

Mai(1911): Trei Aromâni asasinaţi în comuna Papadia. Distrugerea şcolii primare româneşti din Călive(Macedonia). Şcoala se mută într'o colibă.

1 Mai(1849): Convenţia dela Balta Liman: Domnii vor fi numiţi de Turci, pe 7 ani, de acord cu Ruşii.

2 Mai(1773): Moartea episcopului unit Atanasie Rednic.

3 Mai(1680): Naşterea lui Nicolae Mavrocordat, la Constantinopol.

3/15 Mai(1848): Adunarea de pe Câmpia Libertăţii(Blaj), prezidată de episcopii Andrei Şaguna şi Lemeni. Vicepreşedinţi: Simion Bărnuţ şi George Bariţiu; secretari: Timotei Cipariu, A. Treb. Laurean, Petru Maniu, Paul Dunca, Ion Popasu, Ion Bran, Dem. Boeru, Ion Bob, Gh. Anghel, Iacob Bologa.

7 Mai(1918): Pacea dela Buftea.

9 Mai(1895): Naşterea lui Lucian Blaga, la Lancrăm(Alba).

10 Mai(1751): Inocenţiu Clain se retrage din episcopat.

12-14 Mai(1906): Sfinţirea şi serbările sfinţirii catedralei din Sibiu.

16/28 Mai(1812): Răpirea Basarabiei.

18 Mai(1600): În urmărirea fulgerătoare a polonilor şi a lui Ieremia Movilă, Mihai Viteazu ajunge la Hotin.

20 Mai(1848): Bucovinenii, adunaţi la Cernăuţi, cer autonomie administrativă, limba română în şcoli, etc. - cereri ce vor fi prezentate împăratului de o delegaţie compusă din episcopul Eugeniu Hacman, profesorii O. Popovici, Nicolae Hacman şi Ioan Calenciuc, boerii Doxache Hurmuzachi, Mihail Zotta, Gh. Vasilca, Alexandru Goian, Cristea Petrovici şi Iacob Miculi, şi ţăranul Mihail Bodnărescu.

20 Mai(1927): Destrămarea Ligii Apărării Naţionale Creştine.

22 Mai(1821): Tudor Vladimirescu trece prin Câmpulung în drum spre Tîrgovişte.

23 Mai(1688): Moartea Smarandei, fiica lui Şerban Cantacuzino, măritată cu Grigore Băleanu.

26 Mai(1786): Nicolae Mavrogheni intră în Bucureşti ca Domn.

29 Mai(1453): Căderea Constantinopolului, cucerit de Mahomed II.

31 Mai(1924): Atrocităţile poliţiei "liberale" dela Iaşi contra studenţilor ce lucrau la grădina d-nei Ghica.

Petre Vălimăreanu

D O I N A

Floare din durerea noastră,
    Dor fără popas,
Doină, pasăre măiastră,
Unde sbori acum hoinară,
De laşi badea fără ţară,
    Ţara - fără glas?

Ciripit de rândunică,
    Şuer de haiduci,
Cine-acum să te mai zică,
Doină, frunză şi iar frunză,
Glasul tău ca să pătrunză
    Morţii fără cruci?

Codrule cu braţe frânte,
    Ars de vijelii,
Cine-acum să te mai cânte?
Că, de când eşti numai sgură,
Plânge mânara de crescură
    Apele din Jii..

Frunză galbenă şi rară,
    Frunză de Siret,
Ai avut ursit'amară
Să desparţi iubirea'n ţară;
Bade, dorul ce doboară
    Cum să ţi-l trimet?

Foaie neagră de mălură,
    Că de-o vreme'ncoa,
Au dat câinii'n bătătură
Şi belşugul tot ni-l fură,-
Doar blestemul de pe gură
    Nu ni-l pot lua!

Cin'să te mai cânte, cine?
    Doină şi iar doină..
C'am ajuns pe mâini streine
Şi bădia nu mai vine,
Fir uscat de mărăcine,-
    Fir de mărăcine!

Mircea Rădulescu

NOTA. Au mai contribuit la susţinerea VETREI, în ultimele două luni: E.B., I.S., N.P., A.Gh.C. şi A.T. -Germania; C.Z., M.F., A.H., A.T., G.M., A.M., D.A., A.L. şi V.C. -Italia; M.H. şi P.G. -Canada; V.C. -Australia; A.F., G.C. şi C.L. -Noua Zelandă; I.R., G.O., V.P., O.V., V.B., D.S., G.C., I.N., C.C., D.P., I.Z., J.S., H.C., N.M., C.Ş., A.B. şi O.P. -Franţa; N.C., R.M. şi T.N. -Chili; N.Ş., A.P., O.P., C.D. şi A.F. -Argentina; P.C. -Austria; A.Ş., S.C. şi I.S. -Statele Unite.

ABONAMENT: 1000 lire, 1000 franci, 10 mărci, 3 dolari, 50 pesos, 1 sterlină.

ADRESA noastră: V A T R A, Casella Postale 9075, R O M A -Borghi
I T A L I A

SOVIETICARII

Radio Moscova a anunţat, la 17 Febr., că "toată presa sovietică sărbătoreşte aniversarea marelui interview acordat de tovarăşul Stalin redactorului Pravdei". Este vorba,precum se ştie,de faimosul interview acordat de tătucul Stalin ziaristului Stalin şi crezut,cumva,doar de tovarăşul Stalin. Măcar că accentele de mişcătoare sinceritate n'au lipsit. Ca atunci când,voind să dovedească totala dezarmare a Rusiei,a explodat cu o firească indignare: dac'aş avea gloanţe,aş fi spânzurat eu atâţia adversari? nu i-aş fi împuşcat? Adevărul e că Occidentalii vor războiul,nu eu: dacă nu îşi retrag trupele din Corea,cum fac eu s'o ocup în mod paşnic? Şi cum îndrăsnesc să ne acuze că suntem contra sistemului parlamentar - a continuat el şi mai aprins - când noi avem deputaţi sovietici în toate parlamentele din lume?

* Mai recent,Stalin şi-a precizat iarăş luminoasele-i gânduri: "Coexistenţa paşnică a capitalismului şi comunismului - a spus d-sa unor ziarişti americani - este pe deplin posibilă atunci când există de ambele părţi dorinţa de a colabora,când există voinţa de a-şi îndeplini obligaţiile asumate,când se respectă principiul egalităţii şi neamestecului în treburile interne ale altor State". Să sperăm că Americanii vor fi învăţat ceva din experienţa Estoniei,Albaniei,Bulgariei,etc., ai căror capitalişti,amestecându-se în treburile interne ale Rusiei,au pus-o în jenanta situaţie de a le ocupa propriile patrii..

* Atâta înţelepciune nu putea rămâne ascunsă patriarhului din Moscova, care scria în Oct.1947,cu ocazia aniversării revoluţiei ruseşti: "Să înălţăm rugăciunile noastre pentru Statul rus,protejat de Dumnezeu,şi pentru guvern şi şeful său plin de înţelepciune,pe care divina Providenţă l-a ales şi dăruit patriei noastre pentru a o conduce pe căile prosperităţii şi gloriei".

* Ceeace justifică şi entuziasmul presei sovietice. Astfel,în PRAVDA din 17 Nov.,numele lui Stalin e pomenit numai pe pagina 1-a de peste 100 de ori,şi anume: Iosif Visarionovici-Stalin,de 35 de ori;tovarăşul Stalin, de 33 de ori;marele conducător Stalin,de 10 ori;dragul şi iubitul Stalin, de 7 ori;marele Stalin,de 6 ori,etc.

* Răul este că Stalin n'a fost mereu la fel de clar. La o şedinţă a Cominternului,prin 1938,pacifismul său e dificil de ghicit de către cei neiniţiaţi în tainele înţelepciunii sale: Activitatea principală a partidului nostru - zicea el - trebue să consiste în a promova un război general. Cei ce nu înţeleg aceasta,n'au asimilat nimic din învăţăturile marxismului revoluţionar.. Şi asta în perfect acord cu tovarăşul Zinoviev,care observa încă din 1925: Războiul nu e un accident,nu e un păcat,cum gândesc preoţii creştini;refuzul de a face serviciul militar,grevele contra războiului şi lucruri ca acestea sunt pure stupidităţi..

* Ucenicia belicismului s'a făcut chiar în familie. Din cei 21 de tovarăşi ce formau în 1917 Comitetul Central al partidului bolşevic rus, nu mai e în viaţă decât Stalin. Şapte au murit din cauze independente de "voinţa poporului",iar 13 au fost eliminaţi"de către popor şi în interesul proletariatului",din pricini ideologice: Smilia,deportat în Siberia în 1928; Berezin,epurat în 1933; Kamenev,împuşcat în 1936; Bubnov,în 1937; Bucharin,Zinoviev,Krestinski şi Rykov,în 1938; Noghin,Minuchin şi Muralov, epuraţi în 1938; Sokolnikov,condamnat în 1938 la 10 ani închisoare,unde a şi murit; Troţki,asasinat în 1940. Dat fiind că,în medie,au fost împuşcaţi 2 membri din 3,ruşii s'au dovedit stahanoviştii lumii şi în materie de primenire a cadrelor.. (Candido)

* Tot în interesul poporului au fost eliminate câteva milioane de mujici. Exemplul a fost urmat şi peste hotare: în Albania fuseseră ucişi, până la 1 Ian.,64.600 oameni,şi alţi 17.000"delincvenţi politici"aşteptau cuminţi în lagăre. Ungaria epurase din partid 190.000 de persoane; cât de rentabilă a ajuns acolo industria cosciugelor o dovedeşte faptul că fabricarea lor a devenit monopol de stat!

* Viaţa"intimă"a lui Stalin? A murit anul trecut,la sfârşitul lui Martie,Olga Allilueva,mama Nadejdei Allilueva,a doua soţie a lui(moartă în 1932). Prima soţie,Katia,murise deportată în Siberia. În 1934 Stalin se căsători cu Maria Kaganovici(cu 35 de ani mai tânără ca el),de care divorţă în 1946 pentru a se căsători - a patra oară! - cu aviatoarea Polina Kaşcova,o fată de 26 de ani.

• Un om aşa de esceptional provocă legitimul entuziasm al unui comitet cultural chinezesc,care compuse cu ocazia zilei lui de naştere următoarele versuri: Tu ai trăit şaptezeci de miliarde de ani geologici /Tu ai trăit şaptezeci de miliarde de ani astronomici /Tu eşti fără sfârşit şi trăeşti pentru totdeauna /Ca şi Lenin, Tu eşti în veci nemuritor /Forţa atomică e un joc de copii înaintea Ta /Puterea Ta va schimba ghiaţa dela poli în râuri calde /Forţa Ta va transforma Sahara într'un câmp fertil /Înţelepciunea Ta va devia cursul apelor şi va muta munţii /Tu vei face pământul tânăr în veci şi omenirea mereu fericită..

• Nici nemţii nu se lăsară mai prejos.Cu ocazia aceleeaşi aniversări, la ceremonia oficială dela Teatrul Operei din Berlin,dominat de obişnuita "icoană"mustăcioasă de proporţii uriaşe,Grotewohl a vorbit despre"cel mai mare om de stat","cel mai mare filosof","cel mai mare geniu militar","cel mai mare om al epocii";în fine,"cel mai mare dintre cei mari".

Un oarecare Ivanovici a strigat la Radio Berlin,adresându-se lui Stalin: "Eşti mai mare decât soarele,pentrucă,în afară de lumină şi căldură, Tu iradiezi pace,libertate,fericire". În "Neues Deutschland",poetul Sukarov spune că numele genialului iradiază ca un"cuvânt magic"pe tot pământul, iar Ilia Ehrenburg asigură că simpla posesiune a fotografiei lui Stalin înfrăţeşte în aceeaşi lumină de bucurie pe japonul singuratic cu bietul negru din Mississipi,coliba din tundră cu cea dela ecuator. "Tägliche Rundschau"a ieşit în 10 pagini cu titluri pe 6 coloane,conţinând articole pline de osanale pentru"cel mai mare amic al muncitorilor","cel mai mare apărător al păcii","cel mai mare umanist","savantul ale cărui extrem de îndrăsneţe concepţii vor modifica aspectul naturii însăşi".(Libertas)

• Şi România? În lipsă de poeţi mai acătării,a trebuit să se mulţumească cu proza d-lui Traian Săvulescu: Noi - a spus d-sa într'o adunare - trebue să învăţăm dela marea ştiinţă sovietică nu numai pentrucă ea ocupă locul de frunte în toate domeniile ştiinţei,dar mai ales pentrucă este o ştiinţă care s'a născut şi a crescut în slujba măreţei cauze a eliberării sociale şi naţionale a poporului,a construirii unei vieţi libere,îmbelşugate şi luminoase pentru toţi cei ce muncesc. În fruntea armatei glorioase a oamenilor de ştiinţă din Rusia - continuă d-sa - stă genialul om de ştiinţă I.V.Stalin. El este teoreticianul şi practicianul ştiinţei celei avansate,al ştiinţei organizării umanităţii.Contribuţia tovarăşului Stalin la progresul ştiinţei nu se singularizează;ea devine o contribuţie a partidului bolşevic,a clasei muncitoare,a poporului sovietic în întregime.Oamenii de ştiinţă progresişti sunt convinşi că moştenirea lui Descartes, Diderot,Darwin,nu poate rămâne asigurată în mâinile burgheziei..

• Se poate să aibă dreptate.Din recenzia cărţii lui Paolo Robotti:"Cose si vive in Russia",făcută de un ziar comunist din Roma,rezultă că în ţara lui Stalin "transportul edificiilor,oricât de mari,a devenit o normală activitate a edilităţii comunale".Se citează şi exemple.Mai izbitor e cazul marelui spital de orbi din Moscova,care a fost mutat zeci de metri, fără ca bolnavii "să fi fost măcar deranjaţi din paturile lor"..

• De altă parte,sectorul descoperirilor ştiinţifice din Rusia atribue lui Lomonossov(născut 1711) prima formulare a legii gravităţii,lege formulată încă dela 1682 de către Newton.. Sovieticii au mai descoperit că şi automobilul a fost inventat tot de ruşi: prima maşină "circula în Petersburg la 1752 şi avea o viteză de 30 km pe oră"..

• Binefacerile progresiste n'au întârziat să apară şi în România.Astfel UNIVERSUL din 1 Aprilie,vorbind de cele aduse Muscelului de către comuniştii,spune,între altele,că"s'a dat o mare desvoltare valorificării produselor pădurii:smeura,fragii,murele,bureţii,nu se mai irosesc în zadar". Pentru perfecţionarea bunei stări locale,deputaţii judeţului n'au pregetat să se ostenească tocmai până la Tg.Mureş ca să capete ceva iepuri de casă în vederea unor crescătorii;dar acolo au dat,se vede,peste vreun gospodar reacţionar,care i-a refuzat net."La crearea unei vieţi din ce în ce mai bune muscelenilor - continuă"Universul"- a contribuit în mare măsură şi raionarea.Acum pot pătrunde produsele agricole în partea muntoasă,după cum produsele dela munte sunt aduse pe câmpie". Ceeace este foarte important,dacă ne gândim că pe vremile de pomină ale burghezo-fascisto-moşierilor lucrul era cu desăvârşire esclus..

• Semnalăm în fine acordul culturaldintre Ungaria şi Albania,în urma căruia ţiganii din pustă vor organiza concerte în satele skipetare..

Vasile Pietreanu

D E T O A T E

§ Asoc.Refugiaţilor Greci din România a depus,la ATENA,o coroană la mormântul Eroului Necunoscut."Un detaşament din armată a dat onorurile,iar muzica militară a intonat imnurile naţionale ale Greciei şi României". BIRE,care ne informează de acest eveniment,nu ne spune dacă se luaseră măsuri ca patrioticele sunete să pătrundă şi în temniţele înţesate de Armâni..

§ D-l Horaţiu COMANICIU spune în TRIBUNA(I,3-4,p.55)că lui Avram Iancu "nu-i plăceau pertractările,era om de acţiune". Să fie o aluzie răutăcioasă la adresa lui Iuliu Maniu?..

§ Tot în TRIBUNA(p.28),d-l C.TEODORU spune că bolşevicii din ţară"au exterminat complect"(nu pe jumătate..)clasa celor independenţi din punct de vedere economic;"fără a socoti miile de tineri morţi în războiu - continuă d-sa(p.36) - situaţia demografică a ţării este din cele mai alarmante dacă i-am socoti şi pe aceştia,situaţia ar fi,desigur,mai puţin alarmantă.. Însfârşit,d-sa afirmă la p.37 că cei din ţară"sunt prea mulţi pentru a fi lăsaţi să piară".Norocul lor! căci dac'ar fi mai puţini,d-l Teodoru i-ar lăsa baltă..

§ D-l VIŞOIANU asigură pe Români,prin radio B.B.C. - ne-o spune LA NATION ROUMAINE(V,88,p.2),că "în fruntea noastră,Regele depune toate eforturile în vederea liberării patriei".Şi totuş,în ciuda multelor curse de cai, de automobil,skiuri,etc.,ţara se încăpăţânează să rămână ocupată..

§ CHEMAREA(IV,2,p.44): "..am fost internat într'un spital greu bolnav şi cu mari dureri..". Hei,un necaz nu vine niciodată singur..

§ CREDINŢA(Londra,Febr.-Apr.p.3)aduce o ştire dearăptul senzaţională: "moartea Regelui George al VI-lea al Angliei a trecut în lumea drepţilor"! Vestea,cum era şi firesc,a fost primită în lume "cu o profundă simpatie şi admiraţie".Şi totuş,nici marele monarh n'a fost scutit de obştescul sfârşit,precum deducem din p.5:"pierderea Regelui George trebue să ne inspire un nou curaj"..

– La p.7,CREDINŢA scrie: "Comuniştii au făcut şi fac tot ceeace le stă în putinţă pentru a smulge din sufletele noastre dragostea şi devotamentul nostru pentru Majestatea Sa Regele Mihai I..". Evidentă aluzie la dd. Lazăr şi Vişoianu nu face decât să confirme broşura d-lui Vasiliu-Cluj..

§ CANDIDO(6 Aprilie,p.2)vorbeşte de"cel mai grozav pericol care poate ameninţa astăzi un popor african:aşa zisa independenţă politică.Independenţă ce se reduce apoi la îmbogăţirea câtorva sute de indivizi pe socoteala statului şi la succesiva prăbuşire economică,politică şi morală a ţării.. Capii indigeni.. adesea au transformat independenţa dintr'o cucerire a poporului într'o calamitate naţională". Precizăm că revista se referă la Tunisia,nu la România mare,democrată şi independentă..

§ Liberat de grijile Mişcării Legionare,d-l Horia SIMA s'a dovedit mai puţin norocos când a fost vorba să se libereze şi de obsesia de a fi.. bărbat de stat.Şi atunci,rodnica-i inventivitate a născocit un "Front al Libertăţii". Camarazii dela ÎNSEMNARI,ca"prieteni",cum singuri îşi spun, ai fondatorilor zisului front,jură,în nr.pe Aprilie,p.4,că numele acestora"sunt o garanţie de onestitate,bună credinţă,competenţă şi energie".

Onestitatea,buna credinţă,competenţa şi energia d-lui Sima sunt chiar prea bine cunoscute(mai ales printre cei ce şi-au depus creerul la magazia grupului,a căror aderare spontană şi totală e de mirare numai c'a întârziat pân'acum). Din păcate,ca la orice operă de bine,clevetitorii de profesie nu s'au sfiit să vadă şi aici o simplă agitaţie,de perfect tip sovietic,făcută cu scop pur şi simplu diversionist: de a distrage atenţia dela răspunderea păcatelor mai vechi..

§ CUGET ROMÂNESC(II,2,p.85),ne destăinueşte că atunci"când,în 25 Iunie 1950,URSS-ul a împins Corea de Nord să atace Corea Septentrională,a fost o emoţie generală". Emoţie mai mult decât legitimă: era doară vorba de o sinucidere..

§ Vorbind despre românii refugiaţi în Statele Unite,dintre cari mulţi membri ai partidelor de tristă amintire, AMERICA din 28 Febr.scrie:"Avantajul nu constă numai în faptul că ei personal se bucură de drepturi şi libertăţi,ci pentrucă au minunata ocazie de a studia cum se prezintă o democraţie în mod practic.Ei au unica ocazie să-şi dea seama că omul ca atare este respectat". Să sperăm că vor fi şcolari sârguincioşi..

§ D-l René THEO sileşte pe Carol de Hohenzollern,în INDEPENDANCE din 29 Febr.,p.2,să-şi înceapă domnia abia la 1886,fără să ne destăinue cine dom-

nise în cei 20 de ani de după"abdicarea"lui Cuza. Totuş,e măgulitor pen-
tru neamul românesc că d-l Teodosiadis îi cunoaşte istoria şi atâta cât
i-o cunoaşte..

§ Citim în CRONICA ROMÂNEASCĂ(New York,Aprilie 1952,p.54-55: "Un alt
scriitor american,John Gunther,care s'a silit mult să arate înţelegere fa-
ţă de noile regimuri comuniste,observă totuş un fenomen analog în România,
Ungaria,Cehoslovacia şi Polonia.Rugând pe cititori să nu-l acuze de anti-
semitism,el scrie următoarele: "Evreii joacă un rol precumpănitor în mai
multe guverne.Aci păşim pe un teren delicat.Cei trei"Moscoviţi"care câr-
muesc Ungaria sunt evrei,oamenii care domină Polonia sunt evrei,secretarul
general al partidului comunist în Cehoslovacia este evreu,Ana Pauker este
evreică.. Incontestabil,la Budapesta,mulţi cetăţeni sunt violent antise-
miţi,datorită în mare parte faptului că ei constată că executanţii vizi-
bili ai politicei comuniste sunt evrei". ..Numai în conducerea supremă a
partidului muncitoresc(comunist)român,din şapte membri ai secretariatului
unul singur e român de neam:Gheorghiu-Dej.. Cam acelaş lucru se poate con-
stata în toate ţările ocupate,şi nu se poate crede că e vorba de o simplă
coincidenţă.."

§ Publicaţia australiană THE DAILY MIRROR(29 Febr.),se ocupă,sub titlul
"masacrele asasinului Codreanu",de Mişcarea Legionară: Corneliu Codreanu,
"un tânăr înalt,frumos,cu părul negru cârlionţat şi ochi căprii,reci,de
fanatic",a împuşcat pe Manciu"din senin";Garda de Fier"lupta printr'o se-
rie de asasinate şi masacre pentru a obţine controlul României";Codreanu
"şi-a plătit delictele cu un glonţ în cap". Mai departe:"Pantru a-şi mări
veniturile,el se dedică politicei şi fu în curând amestecat într'un cor-
tegiu de corupţie şi scandaluri.. La Bucureşti,el începu un şantaj profe-
sional în contul unei bande specializate în terorizarea principalilor oa-
meni de afaceri,expunându-le faptele lor amoroase.Rolul lui Codreanu era
de a chema victimele şi a le obliga să plătească milioane de lei anual pen-
tru a ţine ascunse aceste secrete". Garda de Fier,înfiinţată de"perversul
avocat.. nebun şi şantajist",era doar o"replică la armata privată a lui
Mussolini".Codreanu ura pe minoritari,"mai ales pe unguri,ruşi,cehi şi e-
vrei".El spunea că"a avut poruncă divină de a alunga pe englezi dela pu-
ţurile de petrol.. de a extermina pe evrei şi a distruge Monarhia".Aderen-
ţii săi îşi pecetluiau legătura"înţepându-şi braţele unul la altul şi fă-
când să picure picături de sânge într'o ceaşcă,din care beau cu toţii".

Duca a dizolvat Garda"din cauza violenţelor ei".Codreanu era susţinut
de nemţi,Stelescu de rege;în duelul dintre ei,"se trăgea cu armele toată
noaptea.Sute de gardişti fură astfel ucişi în ciocniri sau asasinaţi în
întuneric". În 1937,"un val de violenţe se abătu asupra României;în unele
judeţe gardiştii ajunseră stăpâni,asasinând cu sânge rece pe oricine li se
opunea". Călinescu a fost ucis de"o echipă de 10 asasini specializaţi;ei
au scris numele lui Călinescu pe lista neagră folosind propriul lor sânge
în loc de cerneală.. Maşina lui Călinescu a fost oprită de un camion greu
nemţesc". La putere,"Garda de Fier făcu o baie de sânge.. Sute de liberali
şi mii de evrei pieriră.. listele de cei ce trebuiau asasinaţi cuprindeau
11.000 de nume". Cu ocazia rebeliunii,"fură asasinaţi la Braşov,Ploeşti
şi Bcd 6.000 de evrei". Articolul încheie: "Aşa sfârşi Garda de Fier,una
dintre cele mai teribile organizaţii teroriste ce-au oprimat vreodată o
naţiune europeană".

Nu ştim cine a putut procura ziarului australian acest monument de
cinste sufletească şi de bună credinţă.Redactorii dela BIRE ne-ar putea
cumva lămuri..

§ PATRIA(IV,2-3,p.6),a reuşit să descopere,printre sutele de mii de func-
ţionari ai regimului din ţară,un al doilea"fost legionar":e vorba de un
oarecare"maior Cicos,"comandantul trupelor de securitate din Câmpulung-
Muscel";pe primul"fost legionar"îl dibuise prin Decembrie. BIRE n'a ajuns
încă să înregistreze importanta descoperire.Poate şi din respect pentru
adevăr.. (Căci scrie CUGET ROMÂNESC(II,2.p.123):"suntem în măsură să des-
minţim că numitul ostaş a aparţinut vreodată Mişcării Legionare)..

§ Stahanovismul în materie îl atinge însă d-l Eftimie GHERMAN,care reu-
şeşte să descopere,printre deputaţii reperişti(vezi ROMÂNIA MUNCITOARE,3,
p.34),chiar un"simpatizant legionar.. până în 1937":preotul Alex.Ionescu.

Vajnicul muncitor,toată viaţa sa a"simbolizat"munca(căci de muncit e-
fectiv nu prea a avut când,de vreme ce a fost de 5 ori deputat şi a tre-
cut"de 22 de ori prin închisorile României,după ce mai înainte fusese con-
damnat la moarte de regimul monarhiei austro-ungare").Impresionată desigur
de democratismul său intransigent,nici dictatura lui Carol n'a avut cura-

jul să-l urnească din postul de Secretar General al Uniunii Minerilor Români.. Gentil s'a comportat şi tribunalul din Paris:care s'a ferit sa-l întrebe de provenienţa politică a d-lor Rădăceanu,Voitec şi alţi miniştri paukerişti. Unde totuş,i-l Gherman ar fi avut avantajul de a vorbi,de astă dată,întrebat..

§ Câţiva refugiaţi din lagărele italiene au întocmit o.. LIGĂ A ROMÂNILOR LIBERI DIN ITALIA.Preşedinte s'a ales d-l Ilie Ionescu.La început,d-sa se iscălea"industriaş";mai apoi,desigur pentru a mări prestigiul"Ligii",şi având în vedere că în Italia notarii sunt obligaţi să fie doctori în Drept, s'a iscălit"notar"(că doară aşa ceva fusese şi dânsul prin Ciamurlia,Stejaru şi alte mândre sate de prin Cadrilater..).Secretarul,"doctorul"Temelie,e destul de renumit printre refugiaţii cari au trecut prin Italia ca să mai fie nevoe să-l prezentăm.Ceilalţi"români liberi"din comitet ar mai fi vechii răzeşi Regauer,Garlati,Ragno,Sipcianof,Costres,Abramovici,etc. - toţi,se'nţelege,ofiţeri,ingineri,pictori,avocaţi.. Mai era şi d-l"căpitan de marină"Mihai Nichita,care,vrând se vede să fie şi mai liber,şi-a dat demisia chiar a doua zi.

Neprimind convocarea de constituire,nu suntem în măsură să cunoaştem finalităţile teoretice ale"Ligii";dac'ar fi să credem vrafului de scrisori primite din lagăre,scopul ei,aşa cum rezultă din practică,ar fi dublu:cererea de ajutoare în toate părţile(şi distribuirea lor după gradul de ataşament faţă de noile mărimuri),şi denunţarea refugiaţilor ca legionari ori de câte ori ar avea vreo ocazie să emigreze sau să-şi îmbunătăţească puţin situaţia - îndeletnicire în care s'ar fi specializat încă demult unul din principalii membrii ai comitetului.Poate de aceea s'a grăbit"Patria"să publice constituirea Ligii dela Carinaro fără să mai cerceteze..

§ Elogiind numirea d-lui COMANICIU la Universitatea Europei Libere,FĂCLIA(IV,69,p.7)scrie între altele:"Idealist perfect şi suflet cinstit,d-l Comăniciu s'a despărţit de Gardă,apropiindu-se de Iuliu Maniu,atunci când a văzut drumul pe care îl luase Horia Sima şi,mai ales,când a văzut cele ce s'au petrecut în timpul revoluţiei gardiste".Ajuns în refugiu,d-l Comăniciu"a refuzat ofertele ce i se făceau de către unii din politicieni,deoarece convingerile sale îi arătau că nu se merge pe drumul indicat de bătrânul tribun Iuliu Maniu".

Logica aceasta ni se pare cam şubredă.Dacă d-l Comăniciu intrase în Gardă de dragul principiilor ei,logic ar fi fost să rămână acolo şi să lupte pentru împlinirea lor.Nemulţumiri vedem că a avut şi în gruparea d-lui Maniu,de unde,totuş,n'a mai plecat. Şi atunci:ori a intrat în Mişcare fără să-i cunoască idealurile,ori Mişcarea şi-a schimbat între timp principiile - lucru de care noi habar n'avem,-ori d-sa a găsit la ţărănişti finalităţi şi atmosferă net superioare celor din Mişcare.În care caz ar fi necesară o lămurire care să ne ajute şi pe noi a ieşi din ignoranţă.. Altfel,insinuarea cu"idealistul perfect"şi"sufletul cinstit"care,ne mai putând suporta miasmele lacului gardist sare în paradisiacul puţ al ţărăniştilor ar putea sgândări humorul vreunui debutant în ale caragialismului..

§ CĂMINUL(São Paulo,II,1,p.1)ne îndeamnă"să dăm urmare dictonului chinezesc:Cunoaşte-te pe tine însuţi".Cu mijloacele moderne de locomoţiune, d-l Jelescu,autorul articolului,n'a avut nicio dificultate să dea o fugă până în China ca să ne procure această înţelepciune; Grecii vechi,nepuţându-se deplasa aşa lesne,preferaseră s'o născocească singuri..

- Aceeaşi publicaţie,care,după cum asigură revista VERS(II,1,p.47),"umple într'adevăr un gol în publicistica diasporei tocmai prin modestia ei", vorbeşte,la p.4,de"proclamaţia dela Târgovişte",în care Vladimirescul califica pe Români de"nobili fii ai Daciei". Suntem mişcaţi de caldul patriotism al autorului,care-l face să atribue viteazului gorjan măgulitoarea expresie,rostită,de fapt(rămâe între noi..),de Ipsilante; lui Tudor,ajuns la Târgovişte cu picioarele legate pe sub burta calului,ciopârţit apoi şi aruncat în puţul din grădina lui Geartoglu,desigur că numai de lansat proclamaţii nu-i mai ardea..

§ Câţiva lectori români pe lângă universităţile italiene,catolici vechi (şi mai noi..),au făcut,de Paşti,"exerciţii spirituale"la ASSISI,- sperăm ni se spune cu vădită răutate),să le ierte Dumnezeu păcatul de a fi depus jurământ de credinţă şi Republicii d-lui Voitec..

§ Radio BUCUREŞTI are cuvinte încurajante pentru Beethoven: "colosul germanic ne apare mai ales ca un mare luptător pentru pace şi libertate. Beethoven e un adevărat artist al poporului,temele sale se apropie mult de cele tratate de majoritatea compozitorilor sovietici.Şi noi,ca şi Be-

thoven,luptăm contra aţâţătorilor la noi războaie,şi pentru asta îl iubim sincer". Acum rămâne de văzut cum se va aranja radio Bucureşti cu agenţia Tass,care acum câteva luni prezenta"colosul germanic"drept un produs biologic al rasei ruseşti..

§ Primatul în materie de întreceri stahanoviste îl deţine tovarăşul Velciu Balev din BULGARIA,care şi-a luat în scris următoarea obligaţie: "În semn de recunoştinţă faţă de regimul poporului,care mi-a permis,după ani de opresiune,să trăesc ca o fiinţă omenească,mă angajez să obţin de la fiecare dintre cele 12 scroafe încredinţate mie spre îngrijire un minimum de 36 purcei până la 31 Dec.1952". Este evidentă încrederea oarbă a tovarăşului Balev în educaţia progresistă a râmătorilor bulgăreşti..

- O serioasă concurenţă în materie îi face tovarăşa Elisabeta Sipoş,îngrijitoare la o crescătorie din Timişoara,care a şi avut ocazie să verifice această încredere: reproducând o ştire din SCÂNTEIA TINERETULUI,CRONICA ROMÂNEASCĂ(III,4,p.80)ne relatează că "în scurt timp ea reuşi să obţină 139 purcei peste prevederile planului.. Purceii au crescut frumoşi. La vârsta de 8 săptămâni fiecare avea o greutate de 13 kgr,cu 1 kgr peste norma fixată.."

§ Cam de multă vreme,"guvernul"de la BUCUREŞTI se dedă la un rasism feroce. Astfel,cu un total dispreţ al normei ultra-democratice şi umanitare, care opreşte categoric să se facă diferenţe de religie,de rasă,etc.,el consimte numai cetăţenilor români de religie mozaică să părăsească ţara, ceilalţi trebuind să-şi încerce norocul în valurile Dunării. BIRE ne informează regulat de vapoarele cu pasageri evrei ce fac navetă între Constanţa şi Palestina. Iar bieţii mozaici,neputând nici măcar protesta împotriva acestei samavolnice discriminări,din cauza odioasei dictaturi, sunt siliţi să se resemneze a pleca cu paşaport..

§ BIRE(30 Apr.,p.9)remarcă,şi pe bună dreptate,că instituţiile noastre culturale din străinătate sunt lăsate să moară,în timp ce "se găsesc bani pentru a se tipări"maculatură"cu atacuri îndreptate împotriva unor români". Nobila autocritică,plină de îndreptăţitele remuşcări,e înduioşătoare..

Radu Cornăţeanu

S O N E T

A revenit frumoasa primăvară;
Copacii parcă's ninşi de-atâta floare;
Dorinţi copilăreşti,renăscătoare,
Fac inimile noastre să tresară.

Iubire e în razele de soare
Şi farmec în a codrului fanfară,
Şi visuri dulci în liniştea de sară:
In cer şi pe pământ e sărbătoare.

Ascult,privesc,respir cu lăcomie,
Căci toată frumuseţea asta-mi pare
Că niciodată n'are să mai fie!

Şi's fericit c'am fost o clipă'n stare
Să simt,în marea lumii sinfonie,
A gândurilor mele întrupare.

Al. Vlahuţă

DIVERSE. Inginerul Duiliu SFINŢESCU a vorbit în ziua de Buna Vestire, la LINZ,invitat de Asociaţia Arhitecţilor şi Inginerilor Austriaci,despre "Construcţiile metalice". Inalta preţuire de care d-sa se bucură în lumea specialiştilor în această materie a făcut să fie invitat şi anul trecut la congresele din KARLSRUHE(Mai)şi ESSEN(Septembrie),în Germania.

- Cu ocazia unei scurte vizite la ROMA,părintele Vasile BOLDEANU a slujit Duminică,4 Mai,un parastas pentru defuncţii Emil BULBUC, Ioan BUCUR, Eusebiu VICOL şi ceilalţi români îngropaţi în cimitirul Verano.

- Într'o scrisoare către NEW YORK TIMES,d-l gen.RADESCU protestează contra recentului val de deportări din România. "Deportările în curs de desfăşurare dela Bucureşti -scrie d-sa- arată încă odată cât sunt de false afirmaţiile ruseşti de convieţuire paşnică între popoare,şi pun din nou în faţa întregei lumi obiectivele şi metodele comuniste: primejdie de moarte pentru toţi oamenii liberi." Aceste deportări "sunt concluzia inumană pe care invadatorii bolşevici au impus-o ţării mele în aceşti 7 ani din urmă".

DIN TOATA LUMEA

* La ERFURT, în Germania, s'a sinucis un oarecare Walter Gestrungen,- după ce-şi ucisese propriul fecior, în vârstă de 15 ani, membru al "Tineretului Comunist", vinovat de a-şi fi denunţat mama pentru ardere de material de propagandă sovietică cu chipul lui Stalin.
* În CEHOSLOVACIA, divorţul se va putea concede şi când unul dintre soţi acuză pe celălalt de "incapacitate de a-şi educa fiii în spirit popular democratic."
* Se semnalează o intensă activitate de partizani în MORAVIA Orientală, zona Valasko, până în munţii Tatra.
* Producţia literară albaneză constă în mare parte din traduceri din limba rusă şi osanale pentru Enver Hogea, Stalin, pace, eroismul corean, etc.
* Statul lui ISRAEL a cerut Germaniei, ca reparaţiuni, suma de un miliard şi cinci sute de mii de dolari.
* Statele Unite posedă, conform ziarului AMERICA din 20 Nov., 70°/° din toate automobilele lumii, 52°/° din studenţi, 48°/° din totalul aparatelor de radio şi televiziune. Cu 6°/° teritoriu şi 7°/° populaţie, au creat 45°/° din toată bogăţia lumii. Pentru o pereche de pantofi, se lucrează acolo 7 ore, pe când în Anglia 15 iar în Rusia 98 ore; muncitorul american câştigă 10 dolari în 8 ore, sumă ce se câştigă în Anglia în 19 ore, în Rusia în 81 ore.
* COMUNITATEA ATLANTICA posedă, din totalul producţiei mondiale: 75°/° zinc, 61°/° aramă, 72°/° petrol, 83°/° vapoare de comerţ, 92°/° automobile, 60°/° energie electrică, 70°/° oţel, 60°/° cărbune, 49°/° cereale, 55°/° vite.
* Cea mai mare flotă comercială din lume e a Statelor Unite: 27.153.000 tone. Urmează: Commonwealth-ul britanic, 20.120.000 tone; Norvegia, 5.456.000; Panama, 3.301.000; Franţa, 3.207.000; Olanda, 3.109.000; Italia, 2.580.000; Rusia, 2;125.000; Suedia, 2.048.000; Japonia, 1.871.000; Grecia, 1.348.000; Spania, 1.100.000 tone.
* Până la începutul anului căzuseră în COREA, dintre aliaţi: 27.690 coreani, 17.754 americani, 456 turci, 437 englezi, 153 francezi şi cam o sută de australieni, canadezi, greci, sud-africani, olandezi, etc.
* Rusia dispune de 6.000.000 soldaţi, 20.000 avioane, 50.000 tancuri.
* Oficiosul Rabotnicesko delo admite că în BULGARIA există o mişcare ţărănească anticomunistă cu cuvântul de ordine: "niciun bob de grâu pentru ruşi!", şi că numai în judeţul Plevna au fost zilnic, vara trecută, 3-4 lanuri incendiate.
* Ne-ajunge cam târziu bilanţul festivalului comunist dela BERLIN: 500.000 participanţi, 3 000 fugiţi, 120.000 mese gratuite oferite în Berlinul de vest pacifiştilor lihniţi de foame..
* Voind să desinfecteze un castel din Germania Orientală, năpădit de paraziţi în urma transformării lui în dormitor pentru muncitori, autorităţile sovietice au făcut-o cu atâta energie, încât castelul a luat foc..
* Deputatul socialist Umberto Calosso, numit docent la Universitatea din ROMA, a fost primit cu ostilitate de o bună parte din studenţi, pe motiv că în timpul războiului vorbea la radio B.B.C.
* Papa a anunţat începutul unei acţiuni de renaştere religioasă, menită să facă din ROMA un oraş cu adevărat creştin, demn de poziţia sa privilegiată de centru al creştinătăţii.
* Mareşalul GRAZIANI, condamnat după război la închisoare pe viaţă, a fost eliberat acum doi ani, în urma unei serii de amnistii generale. Decoraţiile însă i-au fost de curând ridicate.
* Călugăriţa Angelika Rohmer din STRASBOURG a fost decorată cu "Legiunea de onoare" după 60 de ani de activitate ca infirmieră.
* 80 de oraşe italiene au peste 50.000 locuitori. Dintre ele, 3 trec de 1 milion, 3 de 1/2 milion şi 3 de 300.000 locuitori.
* POLONIA are, conform ultimului recensământ, 25 milioane locuitori.
* În BRAZILIA, părinţii ce permit copiilor să meargă la filme imorale, plătesc amendă.
* La SÃO PAULO (Brazilia) s'a deschis o listă de subscripţie pentru ridicarea unui monument lui Mussolini. Monumentul va fi aşezat, cu aprobarea guvernatorului local, pe una din principalele străzi ale oraşului.
* Dintre locuitorii IUGOSLAVIEI, 7 milioane sunt ortodocşi, 6,5 milioane catolici şi 1,2 milioane musulmani.
* Duminică 17 Febr. s'au făcut la LIEGE rugăciuni pentru convertirea evreilor din dioceză.
* În ANGLIA au fost arestate pentru beţie, în anul trecut, 5000 de femei.
* Peste 10.000 de budişti au trecut anul trecut, în VIETNAM, la catolicism.

S E M N A L A R I

§ Maestrul Ionel PERLEA a dirijat la"Scala"din MILANO,în ziua de 2 Aprilie,"Răpirea din serai"a lui Mozart,cu deosebit succes.Între interpreţii principali,călduros aplaudat tenorul Petre MUNTEANU.

§ Prof.Dinu ADAMEŞTEANU continuă cercetările arheologice în SICILIA,pe întreg teritoriul,identificat de dânsul,al vechei colonii greceşti GELA. Sprijinit de specialiştii italieni şi de autorităţi,studiosul român a făcut importante descoperiri,reuşind să se impună pretutindeni prin seriozitatea şi tenacitatea muncii sale.

§ În ziua de 23 Aprilie s'a constituit la ROMA un"Centru de acţiune latină",din care fac parte exponenţi ai tuturor naţiunilor care se fălesc cu glorioasa moştenire a Cetăţii Eterne.Acest Centru are de spus un cuvânt şi în problema socială,cuvânt care porneşte dela acţiunea Grahilor şi continuă pe linia socialismului creştin,ajungând la soluţii care n'au nimic deaface - zice manifestul - "nici cu marxismul de marcă evreo-germană,şi cu atât mai puţin cu experienţa sovietică".Punctul 5 al moţiunii votate "atrage atenţia guvernelor,parlamentelor şi opiniei publice din toate ţările latine asupra pericolului prin care trece latinitatea în România"şi cere"o atitudine comună a lumii latine contra încercărilor de slavizare a acestui popor-frate".

§ Prof.Constantin BRAILOIU,directorul arhivei internaţionale de muzică populară dela GENEVA,a vorbit în ziua de 22 Aprilie la Accademia di Santa Cecilia din Roma despre:"O antologie folcloristică mondială:colecţia universală UNESCO".(Ştirea noi am luat-o din ziare:dispreţul unor ilustre personalităţi române,intrate pe circuit internaţional,faţă de compatrioţii lor trebue să fie considerabil dacă nimeni dintre Românii dela Roma - profesori universitari,preoţi,diplomaţi,gazetari în silă ca noi - nu a ştiut de conferinţa-audiţie a d-lui Brăiloiu. Mircea Eliade a scris de curând,gâdilând cosmopolitismul socialiştilor,că mai mult ar putea face pentru neam un Einstein,ca matematician,decât un"patriot activist",care continuă să se ocupe cu limba şi cu bruma de cultură românească,de teama ca nu cumva,în mulţi ani şi poate decenii de sovietizare,să dispară şi una şi alta.Teoria în parte e justă,cu condiţia ca despre ipoteticul Einstein român să se ştie măcar că e Român. Noi,la Roma,am fost întrebaţi dacă ne-a plăcut conferinţa savantului francez Breloà.Cum să nu ne placă?..)

§ Cl.ISOPESCU,Il Professor Edson L.Clark scoprì la Romania agli Americani,în"Osservatore Romano"din 13 Aprilie:e vorba de prima carte substanţială şi documentată despre Români publicată în Statele Unite,New York, 1878,de tatăl generalului Clark,actualul comandant al forţelor ONU-lui în Extremul Orient.

§ BASARABIA,1950,VII,Crucea Albă,1952: se ilustrează acţiunea legionarilor şi în special a lui Corneliu Zelea Codreanu în problema provinciei din răsărit,râvnită de muscali şi contaminată de minoritari.

§ Nello MANZATTI,Nostalgie,zece cântece de inimă albastră,ed.CARTEA PRIBEGIEI,Buenos Aires,1952.-Într'o minunată prezentare,pe hârtie de Olanda, câteva din cele mai de succes romanţe ale compozitorului-scriitor,care a împlinit de curând 25 de ani de carieră muzicală.Între ele,"Frumoasa mea cu ochii verzi","Vânt de seară","Vin'mândruţă".Cine dintre cititorii acestei reviste nu va găsi cu cale să dăruiască unui prieten străin,vrând să-l câştige la simpatia pentru vâna melodică românească,albumul lui Manzatti?

§ GÂNDURI LIBERE,revistă literară şi culturală,Paris 5.-Aruncându-şi în continuare"privirile asupra viitorului",Şerban VOINEA susţine neliniştitoarea teză a desrobirii ţării fără războ:în ce fel,însă,nu ne spune.Este obişnuita mentalitate a socialistului,care,de dragul schemei,al abstracţiei marxiste -"Pereat mundus,fiat.. marxismus"- neglijează sau deformează realităţile:un război ar înăspri patimile,intoleranţa;ergo,dacă voim instaurarea unei democraţii efective în România,toleranţe,nu trebue să dorim eliberarea ţării prin război(când ne gândim că în ţară din două în două săptămâni lumea exasperată,în agonie,pune soroace isbucnirii celui de al treilea conflict mondial..).În orice caz,rămâne de văzut dacă şi Stalin este de aceeaşi părere cu d-l Voinea şi dacă nu cumva,în momentul în care se va simţi suficient de tare,având la dispoziţie sute de milioane de asiatici bolşevizaţi şi destule bombe atomice,în loc să purceadă pe loc la desrobirea României,nu o să purceadă,fără să ceară părerea competentă a celor dela"Gânduri Libere",la robirea întregii lumi.- O anume Ieronima TARNA,recenzând ultimul roman al d-lui Iorăş,nu pierde ocazia de a spune

câteva prostii şi a ofensa gratuit"elita legionară". Să-i amintim fiecarei autoare că elita legionară, din care făceau parte personalităţi de mare relief în cultura românească şi chiar europeană, a ştiut să sufere şi să moară în lupta împotriva dictaturii, când prizăriţii noştri de socialişti nu numai că nu au ridicat glasul împotriva crimelor regale, dar mai toţi -şi în special cei mai intransigenţi, cum mărturisea ROMÂNIA MUNCITOARE- au căutat să se aciuieze în poalele tiraniei? Să-i demonstrăm Ieronimei că până la spiritualitatea legionară codrenistă nu orice catrinţă poate ajunge? Am prăpădi orzul pe gâşte..

Mult mai interesantă, în revista dela Paris, partea literară: articolul lui G.NICOARĂ"pe marginea unei poezii de Cezar Bolliac"("La Demoazela X"), ca şi paginile consacrate lui"moş Virgulă"Caragiale. Când în PATRIA se vorbeşte de autorul"Scrisorii pierdute"ca de un"precursor al lui Pirandello", iar în CRONICA ROMÂNEASCĂ se exaltă"marele comic"("comic"este în realitate autorul articolului, nu Caragiale, care se făcea foc şi când cineva îi spunea că e"satiric"), e natural să ne bucure, deşi la nivel modest, comemorarea din"Gânduri Libere". Binevenită deasemenea amintirea lui George Orwell: părerea noastră francă este însă că marxismul aplicat consecvent, fără ezitări, fără atenuări şi fără scrupule, nu poate duce decât la înfiorătoarele realităţi zugrăvite în romanele"1948"şi "Ferma animalelor".

§ FACLIA, Londra, IV, 69(1 Apr.).- Publică un foarte bun articol consacrat lui Lucreţiu Pătrăşcanu, care, internat la Snagov, ar fi înebunit în ultima vreme. Sub titlul"Nedumerire"se enumeră câteva din acţiunile infame şi delaţiunile clicii Vişoianu-Creţeanu-Veniamin, etc.

§ PATRIA, München, IV, 2-3(Febr.-Martie).- Gen. Ion GHEORGHE ia poziţie contra tezei restaurării monarhiei austro-ungare şi a agitaţiilor, susţinute de parte din emigranţa maghiară, ale lui Otto de Habsburg. Analizând tratativele de capitulare dela Cairo, după chiar datele furnizate de d-l Creţeanu în tentativa de disculpare din"Journal of Central European Affairs", şi efectuată o oportună disociere a responsabilităţilor mareşalului Antonescu de acelea ale"ridicolului şi nefericitului personaj, care a fost Mihai Antonescu", JUSTUS se întreabă:"Era Regele contra răsboiului împotriva Sovietelor, ca şi Maniu şi ceilalţi opoziţionişti? Dacă nu, de ce sabota această luptă? Dacă da, de ce mergea pe front, până chiar în Crimeea, mândru de viteaza lui oştire?" Şi repetă:"Infamia dela 23 August s'a făcut fără ştirea lui Maniu, care a şi reprobat-o".- D.C.AMZAR publică şi comentează o"elegie a urmaşilor coloniştilor romani în Dacia despre prăbuşirea Imperiului Roman", de factură latinistă, necunoscută până azi şi descoperită de distinsul cercetător în volumul"Reise in Ungarn"(partea a doua)al călătorului german J.G.Kohl(1842, Dresda şi Leipzig). Editorialul revistei este consacrat delaţiunii comitagiilor împotriva d-lui Malaxa şi nobilei retractări a lui Drew Pearson: de această chestiune se ocupă pe larg şi ROMÂNIA dela B.Aires şi FACLIA dela Londra. Nouă ne e scârbă.

ROMÂNIA, B.Aires, IV, 3(Martie).-J.N.MANZATTI ne informează, în"Manevre regale", că, pe vremea conferinţei dela Londra a Mişcării Europene pentru ţările încătuşate din răsărit, Suveranul se afla la ski: sport nobil, pe care l-a întrerupt numai ca să primească de două ori în audienţă pe d-l Vişoianu, dar nici măcar o dată pe d-l Gafencu, vinovat probabil că n'a luat parte la trativele capitulării cu dezertorul Bodnarenko. Interesant e că şi "România"a început să se"ia de brăcinar"cu Regele. Atenţie la"Îndreptar"!..

§ CRONICA ROMÂNEASCA, New York, III, 3 şi 4(Martie-Apr.).-Cu fiecare număr, apare drept cea mai documentată dintre publicaţiile exilului cu privire la situaţia din Ţară. Cronologia urmăreşte atent toate ziarele ce sosesc din RPR, alegând esenţialul. Deplasată însă ideea de a republica nefericitul articol al lui Hugh Seton-Watson, de care şi noi ne-am ocupat pe larg.

§ CHEMAREA, Paris, IV, 2(15 Martie).-În articolul"Partidul comunist şi 23 August 1944", Pamfil ŞEICARU documentează inconştienţa şi totala incapacitate a clasei noastre conducătoare în raport cu abilitatea şi perspicacitatea politică a Kremlinului; schiţează deasemenea în linii viguroase profilurile lui Lucreţiu Pătrăşcanu, Constantinescu-Iaşi şi al"sinistrului bufon"Petre Groza. Mai sunt şfichiuiţi cu obişnuita asprime N.Caranfil, cei doi"observatori"ai Comitetului Naţional la Congresul Uniunii Latine dela Rio de Janeiro, comandorul Economu şi lt.col.Rossel, precum şi alte exemplare rare din jungla emigranţei noastre.

§ CUGET ROMÂNESC, B.Aires, II, 2(Martie-Apr.).-Prof.D.GĂZDARU continuă densul studiu consacrat"Contribuţiei Românilor la progresul cultural al Sla-

vilor".Arhitectul Ovidiu COATU se ocupă,cu recunoscută competenţă tehnică, de"Biserica românească".Răspunzând unor nesăbuite acuzări din FOAIA POPORULUI din Cleveland,D.TARAOIU arată că Mişcarea Legionară s'a manifestat totdeauna pe faţă,leal,"în sensul cel mai occidental cu putinţă în acea parte a Europei":subversivismul legionar e o gogoriţă inventată de jandarmii "democraţiei"noastre,care -ca să-l parafrazăm pe Caragiale- "era admirabilă,era sublimă,putem zice,dar lipsea cu desăvârşire".

§ BIRE,Paris,V,6(132),31 Martie.- Dă ştirea -pe care însă LA NATION ROUMAINE o contrazice- că Iuliu Maniu"ar fi fost încinerat pe jumătate viu la crematoriul Şerban Vodă din Bucureşti",fără a aminti că şi democraţii noştri s'au delectat odinioară cu acest sport macabru,aruncând de vii pe legionari,între care persoana excepţională a lui Victor DRAGOMIRESCU,în cuptoarele aceluiaş crematoriu. Ca să nu piardă recordul ignoranţei crase,pe care l-a câştigat pe merit,deşi fără mult efort,- după ce într'un număr trecut l-a făcut pe celebrul compozitor italian Alessandro Scarlatti(1660-1725)dirijor de orhestră al zilelor noastre,bimensilul d-lui René THEO scrie că la Bucureşti s'au sărbătorit 150 de ani dela moartea lui Victor Hugo: în realitate,la 1802 marele poet francez deabia ar fi putut face pe directorul la BIRE..

§ TRIBUNA,......I,3-4(toamna-iarna 1951-1952).-Cu lozinci nobile pe copertă -"morală publică,idee naţională,dreptate socială,democraţie"-şi,în interior,frumoase citate din Eminescu,Coşbuc,Codru-Drăguşanu,T.Mihali,Ioan Maniu,dar şi.. Romul Boilă,revista d-lui Radu Mircea Constantin cuprinde printre altele: o binevenită amintire a lui"Scotus Viator",sub semnătura lui V.V.TILEA(e vorba de istoricul încercat prieten al Românilor R.W.Seton-Watson: a nu se confunda cu fiul Hugh,aschia sărind departe de trunchiu); un eseu asupra unităţii spiritualităţii europene,la care participă din plin şi neamul nostru,al lui Mircea ELIADE; "Temeliile istorice şi trebuinţa federaţiei europene",de L.CONSTANTINESCU; şi o foarte limpede,lucidă expunere a prof.Dem.St.MARIN cu privire la"Latinitatea poporului nostru în lumina actualităţii":se demonstrează că influenţa romană nu a fost deloc superficială în Dacia,cum pretind sovromânii dela Bucureşti,sub niciun aspect,şi cu atât mai puţin sub acela al limbii. Horaţiu COMANICIU exprimă simţiri nobile în vorbe pedestre: ce înseamnă că Bălcescu "rămâne mereu actual,deoarece s'a mişcat numai pe creste morale,ce sunt eterne prin întinderea lor"? În privinţa"cumintei încadrări a forţelor tinere", pe care o doreşte,nu-i ajunge Horaţiului nostru naţional că s'a încadrat dânsul,cu leafă în regulă? C.TEODORU se ocupă,în cunoştinţă de cauză,cu "problemele medico-sociale ale României de ieri şi de mâine".

§ VESTITORUL,Salzburg,IV,23(febr.-martie).- Remarcabil,articolul"Revoluţia impusă".- LA NATION ROUMAINE,Paris,V,86-88.Aduce o bogată documentare cu privire la procesul aşa numit al"Internaţionalei trădătorilor".Publică şi cuvântarea rostită la BBC de d-l Vişoianu după turneul electoral prin Europa,fără succes.- NEWS FROM BEHIND THE IRON CURTAIN,New York,vol.1,nr. 3 şi 4.Cuprinde o serioasă documentare,în engleză,a celor ce se petrec dincolo de cortina de fier: RPR-ul apare în fiecare număr cu atrocităţile regimului comunist. ROMÂNIA MUNCITOARE,Paris,3:reproduce,între altele,cuvântarea rostită de d-l Eftimie GHERMAN cu prilejul recepţiei organizate de Federaţia americană a Muncii în onoarea centrului internaţional al sindicaliştilor liberi din exil. MESAGERUL,Paris,II,15 Febr.-15 Martie.Se ocupă în special cu situaţia bisericii ortodoxe române din capitala Franţei, unde s'ar fi limpezit în sfârşit apele. BULETIN INFORMATIV AL ASOCIAŢIEI ROMÂNILOR DIN GERMANIA DE SUD,München,Martie-Aprilie.Comemorează cei 34 de ani dela Unirea Basarabiei. BULETIN ZURICH,I,6(Martie),al Elveţienilor repatriaţi din România,care simt nostalgia ţării de adopţie. SÜDOST-ECHO, Zeitung der Deutschen aus Südost-Europa,München,I,4. SOLIA şi AMERICA, Cleveland. INDEPENDANCE,journal franco-hellénique,Paris.

Adrian Popa

A P E L. Biblioteca Română din FREIBURG/Brs.-Germania(Zasiusstr.39/II) poate cea mai serioasă realizare culturală a Românilor pribegi,se sbate în mari nevoi.Operă a unui pumn de oameni inimoşi,cari,ca imensa noastră majoritate,abia se pot descurca ei înşişi dela o zi la alta,ea riscă,fără înţelegerea noastră,"să-şi închidă obloanele".Nu-i vorba de o pomană:biblioteca are câteva frumoase tipărituri,cărora le-ar sta bine în casa oricărui băjenar;dacă le-ar putea vinde,ar fi salvată! Lăsa-vom noi să moară o instituţie ce constitue o fală pentru fiecare dintre noi?..

TRA"
postale 9075
MA - Borghi
(ITALIA)

Rev. Em. VASILOSCHI
Franziskusstr. 179/I
DUESSELDORF /Rath
GERMANIA

MPE"